

# ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

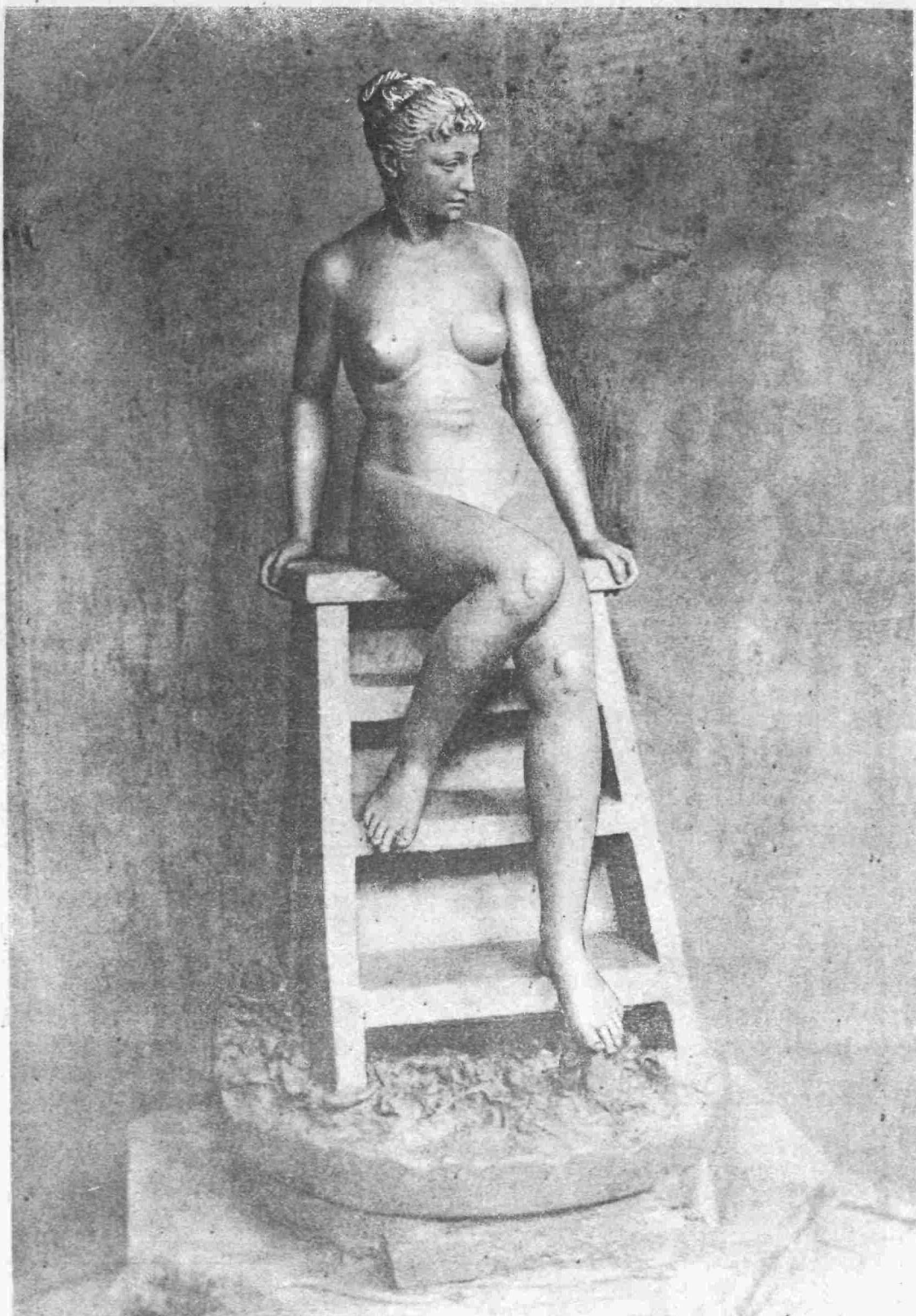
Συνδρομή ἐν Ἑλλάδι ἐτ. δρ. 10. Ἐξάμ. δρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. φρ. χρ. 12. Ἐξάμ. φρ. 6. — Τιμὴ φύλλου λ. 30. Ἐξωτερ. λ. 50.

Ἐκδίδεται δις τοῦ μηνὸς τῆ 15 καὶ 30. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 24.

ΑΘΗΝΑΙ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1891

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Ν. ΨΙΓΓΛΕΣΗΣ — Σ. ΠΙΟΛΕΜΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' - ΑΡ. 6



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—Η ΔΕΙΛΗ ΦΑΛΗΡΟΠΟΥΔΑ  
(Τὸ νέον ἔργον τοῦ κ. Γ. Βρούτου. Ἐκ Φωτογραφίας Π. Μωραΐτου)

## Ο ΜΟΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

Γερνός γεροντικός, τεταραγμένος, με πρόγχους συνεχείς, ποικίλλοντας εις κάθε νέαν τοῦ σώματος θέσιν. Ἰὰ ὑαλῖα ἀνοικτά· τὰ πασθηρὸφύλλα ἡμικλειστα· ἡμίφως ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος καὶ καύσων θερινός, ἐκλύων. Ὁ ἥλιος, τοῦ ὁποίου ἀκτίνες τινες εἰσδύουσι διὰ τῶν ρωγμῶν τοῦ παραθύρου, βαίνει πρὸς τὴν δύσιν του. Καὶ ὁ γέροντος κοιμᾶται ἀκόμη καὶ κοιμᾶται οὕτως ἀπὸ ὥρας πολλῆς, βεβαρυσμένος μετὰ τὸ ἀφθονον τῆς Κυριακῆς καὶ παρατεταμένον γεῦμα. Ἐπὶ τῆς πλυσίον κλίνης ἢ σύζυγός του ἀψυπνισθεῖσθα, ἐξαπλοῦται ἀκόμη ἐκεῖ ἥσυχος καὶ ἀναγινώσκει. Ἀπὸ τοῦ παρακειμένου δωματίου ὁ υἱὸς των, ἐμπρεασθεὶς καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ φαγντοῦ καὶ τοῦ καύσωνος, βέγγχει μακαρίως. Ἡ ἀστεία αὕτη συναυλία κατατέρπει τὴν γρήγορον μητέρα καὶ ὁσάκις οἱ πρόγχοι διὰ τῶν εὐρειῶν ρινῶν τοῦ γέροντος καὶ τοῦ νέου προσπαθοῦσιν ἐναμιλλῶς νὰ μιμηθῶσιν τὴν σάλπιγγα ἢ τὴν βροντὴν, προφέρει ἐκείνη ἐν «οὐ!» καὶ γελᾷ μόνη της.

Ἐπὶ τέλους ὁ γέροντος ἀψυπνισθὴν βραδέως. Ἐχασμήθην, ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξέπεμψεν ἕνα στεναγμὸν καὶ ἀνεκάθισεν... Ὅπως συμβαίνει καμμίαν φορὰν μετὰ μακρὸν μεταμεσημβρινὸν ὕπνον, ἐξύπνησε μετὰ τὴν ιδέαν ὅτι ἦτο πρῶτα, ἢ πρῶτα τῆς Δευτέρας. Ἐμεινεν ἐπ' ὀλίγον σκεπτικός, δυσθυμὸς. Φεῦ! ἤρχιζε πάλιν ἡ ζωὴ ἢ σκληρὰ καὶ ἐργώδης, ἢ διαψεύδουσα ἀνὰ πᾶν δύσκολον βῆμα τὸ ὄνειρα τοῦ ἀμερίνου ὕπνου!... Καὶ ἔτριψεν ἐν βλέμμα ἀσκόπον καὶ τυχαῖον, ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς συζύγου του· ἀλλὰ συνειδημένος νὰ τὴν βλέπῃ ἐκάστην πρῶταν κενὴν, ἐξέπεμψεν ἐπιφώνημα φόβου καὶ ἐκπλήξεως.

«Μπα! Πῶς ἀκόμα ἔστο κρεβάτι, Μαριγῶ μου;» ἠρώτησε· «Τί ἔχεις; καλὰ εἶσαι; μὴν εἶσαι ἀρρωστὴν, Μαριγῶ μου;

— Ὅχι, ἀδελφε, τί νὰ ἔχω. καλὰ εἶμαι.

— Μὰ πῶς δὲ σκωθῆκες ἀκόμα;

— Διάβαζε ἴδω πᾶ καὶ λησμονηθῆκα. Τώρα θὰ σκωθῶ μὴν κάνεις ἔτσι.»

Καὶ ἐπανελάβε τὴν ἀνάγνωσίν της ἢ γυνή, οὐδὲν ὑποπεύσασα περὶ τῆς πλάνης τοῦ συζύγου.

Ἀπώθησε κατόπιν ἐκεῖνος τὰ ἐνώπιόν του καινουργῆ ὑποδήματα καὶ ἀναζητήσας ὑπὸ τὴν κλίνην ἐφόρεσε τὰ παλαιὰ· ἐπίσης δὲ ἀντὶ τῆς καλῆς περιεβλήθη τὴν καθημερινὴν περισκελίδα τῆς ἐργασίας, τὴν πλῆρη κηλίδων. Ἐστάθη οὕτως εἰς τοὺς πόδας του, ἐπλησίασε τὸ παράθυρον καὶ ὠθήσας μικρὸν τὰ φύλλα ὥστε νὰ φανῆ ὀλίγος οὐρανός, ἐσταυροκοπήθη καὶ ἀπήγγειλε τὴν σύντομον προῖνὴν προσευχὴν. Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἡ ζωὴ ἦτο σκληρὰ καὶ κοπιώδης, ἀλήθεια· ἀλλὰ ἰδοὺ αὐτὸς ὑγιής καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὅλα θὰ τὰ κατώρθωνε... Οὕτε ἢ Μαριγῶ του ἦτο ἀρρωστὴν, ὅπως ἐφοδῆθη. Δόξα σοι ὁ Θεός! Καὶ προσέβλεπε τὸν παρήγορον κυανοῦν οὐρανὸν καὶ κατεβί-

δαζε τὰ ὄμματα του πρὸς τὸ πράσινον τοπίον τοῦ κήπου. Ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ φωτός καὶ τῆς σκιάς, ἢ κατὰ τὴν δύσιν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀνατολήν, δὲν τῷ ἐπροξέννησε κανένα κλονισμόν. Τὸν ἐβλεπεν ὁμῶς ἐνίοτε ἢ σύζυγός του καὶ τῆς ἐφαίνετο κἀπως παράδοξον διατὶ ἄρα γε Κυριακὴν ἡμέραν ἐνεδύετο τὰ καθημερινά του καὶ πῶς προσνύχτο μετὰ τὴν ἀπογευματινὴν ἀψύπνησιν, ὡς ἐάν ἦτο πρῶτα Εἰκάδασα ὁμῶς ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ὅτι πιθανὸν νὰ μὴν εἶχε σκοπὸν νὰ ἐξέλθῃ ἀλλὰ νὰ μείνῃ νὰ περιποιηθῆ τὸν κῆπον καὶ ἀναλογισθεῖσα ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ὅτι ὅσα προχωρεῖ εἰς ἡλικίαν ὁ ἄνθρωπος τόσῳ θρηῖσκος γίνεται, ἡσύχασε καὶ δὲν εἶπε τίποτε.

«Καὶ σὺν τί ὥρα νᾶνε, Μαριγῶ;» ἠρώτησεν ὁ γέροντος, ἐνῶ ἠτοιμάζετο νὰ νιθῆθῃ.

«Θὰ κοντεῦσιν ἐπτὰ ὑποθέτω» ἀπήντησεν ἐκείνη.

«Παρὰ τέταρτο!» ἐβεβαίωσεν ἀπὸ τοῦ πανακειμένου δωματίου μετὰ βραχνὴν φωνὴν ὁ υἱός, ἔχων τὴν μανίαν νὰ βλέπῃ, μόλις ἤθελεν ἐξυπνήσει τὸ ὄρολόγιόν του.

Ἐπαρακοιμηθήκαμε, βλέπεις, Πανάγο μου!» ἐπανελάβε μειδιῶσα ἡ γυνή. «Καλοκαίρι εἶνε... ζέστη κάνει... δουλειὰ δὲν ἔχουμε...»

— Ἀλήθεια, λὲς καμμένη» ἀπάντησε περιλύπως ὁ κύριος Πανάγος· «δουλειὰς τίποτα.. τώρα δὲν εἶνε καθόλου δουλειὰς... Στὸ μαγαζὶ δὲν πατεῖ ψυχὴ... ἢ ἐποχὴ βλέπεις. Δὲν ἐπαρρηγήσαμε ὁμῶς· ἐπτὰ ὥρες παρὰ τέταρτο, μὴ!»

Καὶ ἤρχισε νὰ νίπτεται, σαπωνίζων ἐπὶ μακρὸν τὰς χεῖρας καὶ βρέχων ἀφθόνως τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμόν, ὡς ἐσυνεθίζε πᾶσαν πρῶταν, γεμίζων τὸν κόσμον νερὰ, τσάφα καὶ τσοῦφα, ὡς ἔλεγε πάντοτε παραπονομένη ἡ ὑπηρετρία.

«Καλὲ τὸ κεφάλι σου σὲ πονεῖ;» τὸν ἠρώτησεν ἡ κυρία Μαριγῶ, ἢ ὁποία δὲν ἐβλεπεν εἰς ὥραν καλὴν αὐτὴν τὴν ψυχρολουσίαν.

— Ὅχι δόξα σοι ὁ Θεός καθόλου.

— Ἄμ γιατί βρέχεσαι ἔτσι!

— Δροσίζουμαι· ἀφῆσέ με καὶ δροσίζουμαι...

— Καλὰ, καλὰ.»

Καὶ καμμία ἐξήγησις πάλιν. Σιωπηλὸς καὶ σύνοφρος ὁ γέροντος ἐξηκολούθει τὴν καθημερινὴν του ἀμφίεσιν, φορῶν τὸ λινόν του γιλέκι καὶ τὸ λινόν του σακάκι, ἐν ᾧ ἐσκέπετο περὶ τῶν μικρῶν πρωῶν ὑποθέσεων τοῦ μαγαζίου του, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν ἀνοίξει βέβαια ὁ ἐκεῖ κοιμώμενος ὑπηρετὴς καὶ θὰ ἐδέχετο τοὺς συνήθεις πρωῖνοὺς ἀγοραστὰς. Γρήγορα, γρήγορα! νὰ τρέξῃ, ἀδελφε καὶ νὰ πάῃ. Εἰμπορεῖ νὰ τυχῇ τίποτα ποῦ νὰ μὴν ἤξευρῇ ὁ μικρός. Ἦτο χρεῖα νὰ ἦνε παρὸν... Καὶ ἤρπασε τὴν μαύρην του ψάθαν καὶ ἤρχισε νὰ τὴν σκουπίζῃ βιαστικά, βιαστικά...

Ἐμπερὰ, θὰ βγοῦμε σήμερα περίπατο;» ἠρώτησεν ἀπὸ μέσα ὁ υἱός.

«Ἄφῃσε νὰ ἰδοῦμε, μπορεῖ

— «Περίπατο;» ἐπανελάβε ἐκπληκτὸς ὁ κύριος Πανάγος. «Σήμερα περίπατο; κάθε μέρα περίπατο δὲν τὸν βαρεθήκατε;

— «Ναί, σάματι βγῆκα χθὲς» εἶπεν ἡ κυρία Μαριγῶ. «Ἀκούς ἐκεῖ!

— Ἄς ἤθελε βγῆς· ποιὸς σοῦπε νὰ μὴ βγῆς. Εἶνε σήμερα μέρα γιὰ περίπατο;

— Νὰ μὴ σὲ μέλῃ σένα πότε θὰ βγῶ καὶ πότε δὲ θὰ βγῶ. Σοῦπα νὰ με συνοδεύσῃς; Μὲ τὸ γυιό σου βγαίνω, με κανέναν ξένο δὲ βγαίνω. Τί, πῶς θᾶνε κόσμος τάχα δὲ θέλεις νὰ φανῶ;

— Ὅχι, καλέ, ἔδγα σὺν θέλης... ἔδγα.

— Ἄμ θὰ σε ρωτήσω;

Ἡ βιαστικὴ καὶ ἀκακος λογομαχία ἐξηκολούθει ἀκόμη, χωρὶς καμμίαν συννενοήσιν, ὅταν εἰσῆλθεν ἡ ὑπηρετρία κρατοῦσα ἐπὶ δίσκου δύο μικρὰ κύπελλα καφέ.

«Ἐλα, ἔλα, κορίτσι μου καὶ βιάζουμαι. Θὰ πάω κηλόα στὴν ἀγορὰ γιὰ νὰ ψωνίσω.

— Καὶ τί νὰ ψωνίσῃς; Ἰραπέζι ἔχεις τὸ βράδυ;»

Εἰς τὸν λόγον τοῦτον, δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ πολλὰς ἐξηγήσεις, δὲν ἀπήντησεν ὁ γέροντος, προσέχων τώρα εἰς τὸν καφέ ποῦ τοῦ προσέφεραν καὶ ἐκπλησσομένος πάρα πολύ.

«Τ' εἶν' αὐτά;» ἀνέκραξε· «Γιατί λοιπὸν ἔτσι;

— Τί;

— Γιατί, κορίτσι μου, χωρὶς βούτημα καὶ σὲ τέτοιο φλιντζάνι. Πῶς; γάλα δὲν πῆρες; Γίδια δὲν ἐπέρασαν;

Τώρα ἡ σύζυγός του ἀπέμεινε ἐκπληκτὸς. Ἐπεφάνη δὲ εἰς τὴν θύραν ὁ υἱός νὰ ἰδῆ τί ἐσημαίνε πάλιν αὐτὸ τὸ παράδοξον. Ἀλλὰ τὴν σιγὴν ἐλυθὲν ἡ ὑπηρετρία μετὰ ὅλην της τὴν χωρικὴν ἀφέλειαν: «Ἀφεντικὸ, τοίγαρῃς εἶνε αὐγὴ;

— Καλὲ πατέρα, πρωὶ θάρρεψες πῶς εἶνε;» ἀνέκραξε καὶ ὁ νέος. «Χαρὰ στὸν ὕπνο ποῦ ἔκανες!... Μπα! μπὰ καλὲ σὺ φόρεσες καὶ τὰ καθημερινά σου... Κυριακὴ ἀπόγευμα χὰ, χὰ, χὰ! σὲ καλὸ σου ἢ ἀφηρημάδα!»

Ὁ γέροντος ἐστράφη ἐνδοῦς πρὸς τὴν σύζυγόν του... Δὲν ἔλεγε λέξιν ἐκείνην, καταληθεῖσα ὑπὸ νευρικοῦ γέλωτος παρατεταμένου, ὁ ὁποῖος τὴν ἔτριψεν ἐπὶ τῆς κλίνης λελυμένην. Τώρα ἐνόει καὶ ἐπεξήγει ὅλας τὰς παραδόξους λεπτομερείας τῆς ἀψυπνίσεως ἐκείνης καὶ ἐφ' ὅσον ἐνεθυμῆτο μίαν μίαν, ὁ γέλωτος της παρετίνατο, παρετίνατο...

Ἡ μνήμη ἐπανῆλθεν ἀμέσως εἰς τὸν γέροντα. Ἐτριψεν ἐν βλέμμα διὰ τοῦ παραθύρου πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὸν εἶδε πρὸς τὴν δύσιν, ἐδοκίμασε τὴν μάλλον εὐφρόσυνον ἐκπληξίν της ζωῆς του. Ἦτο Κυριακὴ ἀπόγευμα, βέβαια. Ἄ, τί καλὰ, τί καλὰ! Καὶ ἐσταυροκοπεῖτο, καὶ ἐγέλα καὶ τοὺς ἐβλεπεν ὅλους ἐκεῖ-μέσα γελῶντας, φαιδρούς, μετὰ μίαν χαρὰν παράδοξον μοναδικήν...

«Ἐλα καὶ κόντεψα νὰ χάσω τὸ κεφάλι μου» ἀνέκραξεν ἐπὶ τέλους ἡ κυρία Μα-

ριγώ. Βγάλε αυτά τὰ παληόρουχα καὶ σιγυρίζου.

Ναί, ναί, αὐτὸ θὰ ἔκαμνε καὶ ἐκεῖνος. Ἀπέθηκε τὸν μαῦρον καφέν του ἐπὶ τοῦ τραπέζιου καὶ καθήσας εἰς τὸ χεῖλος τῆς κλίνης ἤρχισε νὰ πετᾷ μακράν του τὰ παλαιὰ ὑποδήματα καὶ τὴν κηλιδωμένην περισκελίδα καὶ τὰ λινὰ φρορέματα... Διαρκῆς μειδιάμα ἐφαίδρυνε τὴν ἀγαθὴν του λευκότριχα μορφήν. Ἄ, ὦ, δὲν ἦτο ἀκόμη ἢ πρῶτα τῆς δευτέρας καὶ τῆς ἐργασίας. Ὑπελείποντο ὧραι πολλαὶ ἀναπύσεως ἠτοιμασμένης, δουλευμένης, τὰς ὁποίας ἐνόμιζεν ἐξυπνῶν παρελθούσας, χαθείσας... Μέχρις οὗ ἤθελεν ὑποβληθῆ ὁ ἐργατικὸς οἰκογενειάρχης εἰς τὴν βάσανον τῆς δευτέρας, εἶχεν ἀκόμη ν' ἀπο-

λαύσῃ ἓνα ὠραῖον περίπατον δειλινὸν μὲ τὰ καλά του φορέματα τὰ μαῦρα, μὲ τοὺς φίλους του, μὲ μουσικὴν, τὴν ὁποίαν ἢ γάπα διὰ τὸν κόσμον ποῦ συνήθριζε καὶ μὲ παγωτὰ, τὰ ὁποῖα ἠγάπα περισσότερον ἀπ' ὅλα. Εἶχεν ἀκόμη ἓν δειπνὸν ἠσυχον καὶ μετὰ τοῦτο ἀργὰ ὕπνον πάλιν μακρόωρον καὶ ῥάθυμον... Ἄ, πόσον ἦτο εὐτυχὴς καὶ εὐχαριστημένος... Καὶ ἄς γελοῦν οἱ ἄλλοι μὲ τὴν ἀφηρημάδα του, καὶ ἄς διηγούνται τὸ πάθημά του...

✱

Ἦκουσα συχνάκις νὰ ὀμιλῶσι περὶ χρόνου κερδηθέντος καὶ ἀνέγνωσα πολλὰς συμβουλὰς ἠθικοφιλοσόφων καὶ μεθόδους ἐπὶ τοῦ τοιοῦτου κέρδους. Πλὴν ὅλα μοῦ

ἐφάνησαν λόγοι κενοί, μάταιαι καὶ ψευδεῖς θεωρίαι, ἀστοχοῦσαι τοῦ πρακτικοῦ τέλους. Ὁ χρόνος, ἔλεγα, παρέρχεται ταχύς καὶ ἀνεπίστρεπτος καὶ ἀσύλληπτος, ὁμοίως καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους καὶ διὰ τοὺς ἀργούς, διὰ τοὺς σωφρονοῦντας καὶ διὰ τοὺς ἀσώτους, διὰ τοὺς πρακτικούς καὶ τοὺς θεωρητικούς· οὐδ' ἐγνώρισα μέχρι τοῦδε τροπὸν ἱκανὸν νὰ τὸν κερδίσῃ κανεὶς ἢ καὶ νὰ τὸν χάσῃ. Ποῖος ὅμως θάρνηθῆ ὅτι ὁ μόνος τρόπος ἐνυπάρχει εἰς τὴν τοιαύτην ἐκ τοῦ ὕπνου πλάνην καὶ ὅτι ὁ γέρον μου δὲν ἐκέρδισε τῶ ὄντι πραγματικῶς μίαν δειλιν, μίαν ἐσπέραν καὶ μίαν νύκτα;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

## ἸΣΤΑ ΦΩΤΑ

Ὅταν ἐμπρός σου ὁ κόσμος τὸ κεφάλι  
ἔγευρε ταπεινὸ καὶ προσκυνούσε,  
μ' ἐπιθυμῖα καὶ μ' ἀνοιγμένα ἀγκάλῃ,  
ἐσέ, τὸ νέο Μεσσία, ποῦ καρτεροῦσε,

Γ' ἄγρια στοιχεῖα κ' ἡ μαύρη ἀνεμοζάλη  
νὰ μουγγρίσῃ ἔμποστά σου δὲν τολμοῦσε·  
τὸ μαριωμένο κῆμα ἀγάλλι γάλι  
νὰ γαληνεύῃ ὁ ἄνθρωπος θωροῦσε.

Μὰ τώρα ποῦ ὁ θνητὸς τὸ βλέμμα ὑψώνει  
κ' ἀδιάκοπα τὴ σκέψι βασανίζει  
πόθεν βγαίνει τὸ φῶς ποῦ τότε ζώνει·

Γαλήνη πλεῖα ἡ ματιὰ σου δὲ σκορπίζει,  
ποῦ τὰ στοιχεῖα τὰ ἄγρια νὰ ἡμερώρῃ,  
καὶ τὸ κῆμα ἔτὰ πόδια σου μουγγρίζει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

## ΕΛΑ... ΑΣ ΤΑ ΦΤΕΙΑΣΟΥΜΕ

Κάτω ἐκεῖ ἔς τ' ἀρθισμένα λειβάδια  
παίξει ὁ ζέφυρος ὄλος χαρά,  
γύρω βόσκουν, χιονάτα κοπάδια  
καὶ κελοῦνε δροσιάτα νερά.

Μύρι' ἀηδόνια ἔς τὴν τόση γαλήνη  
γλυκοψάλλοντε μεσ' ἔτὰ κλαδιά,  
καὶ τὰ ρόδα μιλοῦνε καὶ οἱ κρήνοι  
μὲ μιὰ γλώσσα, γεμάτη εὐωδιά.

Ἐλα, φῶς μου, ξαστόχησε τώρα  
ὅσο μῦσος κρατεῖς μυστικῶ,  
ἢ μοῦ φταῖς, ἢ σοῦ φταίω, ἦλθε ἡ ὥρα,  
νὰ γυρίσωμε φύλλο λευκῶ.

Κι' ἔτσι πειὰ λησμονῶντας τόσο ἄχτι,  
πάλι ὁ ἔρωσ μας, μὴ ἄλλη φορὰ,  
σὰν τὸ φοίνικα μεσ' ἀφ' τὴ στάχτη  
θὲ ρ' ἀπλώσῃ καινούρια φτερά.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

## Η ΔΙΑΘΗΚΗ

Ἐγνώριζα τὸν παράδοξον ἐκεῖνον νέον, ὅστις ὠνομάζετο Ρενὲ δὲ Βουρνεβάλ. Ἄν καὶ ὀλίγον μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος, ἦτο ἐντούτοις ἀξιαγάπητος, ὁπαδὸς τοῦ ἠθικτικοῦ ἐκείνου σκεπτικισμοῦ, τοῦ ἐτοιμοῦ πάντοτε νὰ ἐξουδενώσῃ διὰ μιᾶς μόνης λέξεως πᾶσαν κοινωνικὴν ὑποκρισίαν.

Εἶχε δύο ἀδελφούς, τοὺς ὁποίους δὲν ἐδλεπε ποτέ, τοὺς κ. κ. δὲ Κουρσίλ. Ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀνομάτων τῶν, ὑπέθετον ὅτι ὁ Ρενὲ ἦτο τέκνον ἐξ ἄλλου γάμου. Πολλάκις εἶχον ἀκούσει ὅτι κάτι τι μυστηριώδες ἐκρυπτε ἡ οἰκογένειά του, οὐδέποτε ὅμως μοὶ ἔδωκαν λεπτομέρειάν τινα ἐπὶ τούτου.

Ὁ νέος αὐτὸς μοῦ ἤρθεκε πολὺ καὶ δὲν ἤργησα νὰ συνδεθῶ στενωτάτα μαζῇ του. Μίαν ἐσπέραν μετὰ τὸ δειπνόν—εἰχομεν δειπνήσει μαζῇ—τὸν ἠρώτησα ὁλως διό-

λου τυχαίως: «Εἶσθε ἀπὸ τὸν πρῶτον ἢ ἀπὸ τὸν δεύτερον γάμον τῆς μητρός σας;» Τὸν εἶδον νὰ ὠχριάσῃ ὀλίγον, εἶτα νὰ κοκκινίσῃ· ἔμεινε δευτερόλεπτά τινα χωρὶς νὰ εἰπῇ λέξιν, προφανέστατα στενωχωρημένος. Ἐπειτα μὲ ἓν μειδιάμα μελαγχολικὸν καὶ γλυκῶ, μειδιάμα τὸ ὁποῖον συνειθέστατα ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη του, μοῦ εἶπε: «Φίλε μου, ἂν δὲν βαρύνεσαι ν' ἀκούσῃς, θὰ σοῦ διηγηθῶ μερικὰς περιέργους λεπτομερείας περὶ τῆς καταγωγῆς μου. Εἶσαι ἐξυπνὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν πιστεύω νὰ τὰς παρεξηγήσεις· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν ἐπιθυμῶ καθόλου πλέον νὰ σὲ ἐχῶ φίλον».

Ἡ μήτηρ μου, κυρία δὲ Κουρσίλ, ἦτο γυναῖκα δειλὴ, μὰ πολὺ δειλὴ, ὁ δὲ σύζυγός της τὴν εἶχε νυμφευθῆ μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν περιουσίαν της. Ἡ ζωὴ της ὀλόκληρος ἦτο μαρτύριον· πλήρης ἀγά-

πης, ἀτολμίας, λεπτότητος, ἐγινε θῦμα τῆς κακοτροπίας ἐκείνου, ὅστις ὤφειλε νὰ ἦτο πατήρ μου, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς χονδροειδεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ὀνομάζουν ἀρχοντοχωριάτας. Ἐνα μῆνα μετὰ τὸν γάμον του συνέζη μὲ μίαν ὑπηρετρίαν. Ἐκτὸς αὐτῆς εἶχεν ὡς ἐρωμένας τὰς συζύγους καὶ τὰς θυγατέρας τῶν ἐνοικιστῶν τῶν ὑποστατικῶν του· ὅλα ὁμως αὐτὰ αἱ ἐρωμένα δὲν τὸν ἐμπόδισαν ν' ἀποκτήσῃ καὶ ἀπὸ τὴν νόμιμον σύζυγόν του δύο τέκνα· θὰ σὰς ἔλεγον τρία, ἂν ἐθαζα καὶ τὸν ἑαυτὸν μου. Ἡ μήτηρ μου δὲν ἔλεγε τίποτε· ἔζη εἰς τὴν θορυβῶδη ἐκείνῃν οἰκίαν σὰν τὰ μικρὰ ποντίκια ποῦ χώνονται κάτω ἀπὸ τὰ ἐπιπλα. Ἐξηφανισμένη, χαμένη ἀπὸ τὸν κόσμον, παρετήρει τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ ἀνήσυχα καὶ φωτερὰ μάτια της, τὰ μάτια της τὰ δεικνύοντα, τὰ φθοδισμένα της μάτια.

Ἦτο ὠραία ἐν τούτοις, πολὺ ὠραία, κατὰξανθῆ· τὸ ξανθὸν χρῶμα τῶν μαλλιών της εἶχε τι τὸ ὑπόφαιον, ὡς νὰ εἶχον ξεβάψει καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν φόβον της τὸν παντοτεινόν.

Μεταξὺ τῶν φίλων τοῦ κ. δὲ Κουρσίλ οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο συχνὰ εἰς τὴν ἑπαιλιν, ἦτο καὶ ἓνας ἀρχαῖος ἀξιοματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, χῆρος, ἀνθρωπος ἐπιφόδος· τρυφερὸς καὶ συγχρόνως παράφορος, ἰκανὸς νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς πλέον ἐπικινδύνους ἀποφάσεις, ὁ κ. δὲ Βουρνεβάλ, τοῦ ὁποίου φέρω τὸ ὄνομα. Ἦτον ὡς ἐκεῖ πάνω ψηλὸς, μὲ μεγάλα ὀλόμαυρα μουστάκια. Ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς εἶχε διαβιβάσει πολλὰ καὶ ἐσκέπτετο πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοὺς συναδέλφους του. Ἡ μάμμη του ἦτο φίλη τοῦ Ρουσῶ καὶ φαίνεται ὅτι ἐκ τῆς φιλίας ἐκείνης θὰ εἶχε καὶ αὐτὴ κἀτι κληρονομῆσει. Εἴξευρεν ἐκ στήθους τὸ Κοινωνικὸν Συμβόλαιον, τὴν Νέα ν' Ἐλοῖζαν κηὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα πρὸ τόσου χρόνου προποτίμισαν τὴν μέλλουσαν συγγκλόνσιν τῶν ἀρχαίων συνηθειῶν μας, τῶν προλήψεων μας, τῶν παραγεγραμμένων νόμων μας, τῆς μωρᾶς ἠθικῆς μας.

Ἠγάπησε, φαίνεται, τὴν μητέρα μου καὶ τὸν ἠγάπησε καὶ αὐτή. Ἡ σκέσις των ἐκείνη ἔμεινε τόσον μυστικὴ, ὥστε κανεὶς ποτὲ δὲν τὴν ὑποπτεύθη. Ἡ ἀυστηρισμένη γυναικα προσεκολλήθη εἰς αὐτὸν μὲ ἓν εἶδος ἀπελπισίας καὶ ἐπῆρε ὅλας τὰς σκέψεις του, τὰς θεωρίας του περὶ ἐλευθερίας αἰσθημάτων, τὰς τολμηρὰς του ἰδέας περὶ ἔρωτος μὴ ὑποκειμένου εἰς δεσμούς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πολὺ δειλὴ καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμιλήσῃ, ὅλαι αὐταὶ αἱ σκέψεις συνκεντρώθησαν καὶ ἐμαζεύθησαν μέσα εἰς τὴν καρδίαν της, ἡ ὁποία δὲν ἤνοιξε ποτέ.

Οἱ δύο μου ἀδελφοὶ τῆς ἐφέροντο σκληρότατα, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ πατὴρ μου, δὲν τὴν ἐπεριποιούντο ποτέ, καί, συνειθισμένοι νὰ τὴν βλέπουν ἔτσι παρηγωνισμένην, τὴν μετεχειρίζοντο ἐπάνω κάτω ὡς ὑπνέτριαν.

Ἦμην ὁ μόνος ἐκ τῶν υἱῶν της, ὁ ὁποῖος τὴν ἠγάπησεν ἀληθινὰ καὶ τὸν ὁποῖον ἠγάπησε κ' ἐκείνη. Ἀπέθανεν. Ἦμην τότε δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Ὁφείλω νὰ προσθέσω, διὰ νὰ ἐννοήσετε τὰ ὅσα θὰ σὰς διηγηθῶ, ὅτι ὁ σύζυγός της εἶχε προικισθῆ δύναμει δικαστικοῦ συμβουλίου, ὅτι εἶχεν ἐκδοθῆ ἀπόφασις χωρισμοῦ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ὄφελος τῆς μητρὸς μου, ἡ ὁποία, χάρις εἰς τὴν ἐλαστικότητα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν ἀφωσίωσιν ἐνὸς συμβουλευογράφου, εἶχεν ἐπιφυλάξει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ τὴν διαθήκην της ὅπως ἐπεθύμει.

Ὁ Συμβολαιογράφος λοιπὸν ἐκεῖνος μᾶς εἰδοποίησεν ὅτι εὐρίσκετο εἰς χεῖρας του ἡ διαθήκη τῆς μητρὸς μας, καὶ μᾶς προσεγάλασε νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι ὡσὰν νὰ ἦτο χθές. Ἦτο σκηνὴ μεγαλοπρεπῆς, δραματικὴ, κωμικὴ συγχρόνως, συναρπάζουσα, σκηνὴ, ἡ ὁποία ἐξετυλίσσετο ἐκεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας διὰ τῆς μετὰ θάνατον ἐπαναστά-

σεως τῆς μητρὸς μου, διὰ τῆς κραυγῆς τῆς ἐλευθερίας, διὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν δικαίωμάτων τῆς μάρτυρος ἐκείνης, τὴν ὁποίαν κατελίεσαν· τὰ ἦθη τῆς ἐποχῆς μας καθ' ὅλην τὴν ζωὴν της, καὶ ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ κλειστοῦ φρεστροῦ της ἐπεκαλεῖτο ἀπελπιστικῶς τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Ὁ νομιζόμενος πατὴρ μου, ἀνθρωπος χονδρὸς, αἱματώδης, ποῦ ἐκ πρώτης ὄψεως τὸν ἐξελάμβανες κρεωπῶλον, καὶ οἱ ἀδελφοὶ μου, δύο παλληκαράδες εἰκοσὶ καὶ εἰκοσὶ δύο ἐτῶν, ἐπερίμεναν ἡσυχον εἰς τὰ καθίσματά των. Ὁ κύριος Βουρνεβάλ, προσκλήθεις νὰ παρευρεθῆ καὶ αὐτὸς, εἰσῆλθε καὶ ἐτοποθετήθη ὀπισθὲν μου. Ἦτο σφιγμένος μὲ τὴν ρεδιγγόταν του, χλωμὸς, καὶ ἐδάγκανε συχνὰ τὸν μύστακά του, τὸν ψαρὸν πλέον μύστακά του. Θὰ ἐμάντευε βεβαίως τί ἔμελλε νὰ συμβῆ.

Ὁ συμβολαιογράφος ἐκλείδωσε τὴν θύραν καὶ ἤρχισε τὴν ἀνάγνωσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐσχίσειν ἐνώπιόν μας τὸν φάκελλον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐσφραγισμένος μὲ κόκκινον βουλοκέρι, καὶ τοῦ ὁποίου ἤγγονε τὸ περιεχόμενον.

✱

Αἴθνης ὁ φίλος μου ἐσιώπησεν, ἠγέρθη, εἶτα ἔλαβεν ἀπὸ τὸ γραφεῖον του παλαιόν τινα χάρτην, τὸν ἐξεδιπλώσε, τὸν ἠσπάσθη παρατεταμένως καὶ ἐπαρέλαβε — Νὰ ἡ διαθήκη τῆς ἀγαπητῆς μου μητέρας:

Ἡ ὑποφαινόμενη Μαθιῖδην δὲ Κροναλὺς, νόμιμος σύζυγος τοῦ Ἰωάννου δὲ Κουρσίλ, ἡγῆς σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἐκφράζω ἐνταῦθα τὰς τελευταίας μου θελήσεις.

Ζητῶ συγγνώμην πρῶτον ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἔστερον ἀπὸ τὸν προσφιλεῖ μου υἱὸν Ρενέ, δι' ὅ,τι μέλλω νὰ πράξω. Πιστεύω ὅτι ὁ υἱός μου, ἔχει ἀρκούντως μεγάλην καρδίαν διὰ νὰ μ' ἐννοήσῃ καὶ νὰ μὲ συγχωρήσῃ. Ὑπέστην πολλὰ καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν. Ὁ σύζυγός μου μ' ἐνυμφεύθη διὰ λόγους χρηματικούς, ἔπειτα μὲ περιεφρόνησε, μὲ παρεγγύρισε, μὲ ἠπάτησε.

Τὸν συγχωρῶ, ἀλλὰ δὲν τοῦ ὀφείλω τίποτε.

Οἱ μεγαλύτεροι υἱοὶ μου δὲν μὲ ἠγάπησαν καθόλου, δὲν μ' ἐθώπευσαν καθόλου καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας μὲ μετεχειρίζοντο ὡς μητέρα των.

Ἐκαμὰ δι' αὐτοὺς καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν ὅ,τι ἐπερπε νὰ κάμω δὲν τοὺς ὀφείλω πλέον τίποτε μετὰ τὸν θάνατόν μου. Οἱ δεσμοὶ τοῦ αἵματος δὲν ὑφίστανται ἄνευ τῆς διηνεκοῦς, τῆς σταθερᾶς, τῆς ἱερᾶς ἀφωσίσεως. Υἱὸς ἀχάριστος εἶνε χειρότερος ἀπὸ ξένον· εἶνε ἐνοχος, διότι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶνε ἀδιάφορος πρὸς τὴν μητέρα του.

Ἐτρεμον πάντοτε πρὸ τῶν ἀνδρῶν, πρὸ τῶν ἀδίκων νόμων των, πρὸ τῶν ἀπανθρώπων ἠθῶν των, πρὸ τῶν αἰτίμων προλήψεων. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν φοβούμαι πλέον. Νεκρά, ἀπορρίπτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἐντροπαλὴν ὑποκρισίαν· τολμῶ νὰ εἶπω τὴν σκέψιν μου, νὰ ὁμολογήσω καὶ νὰ ὑπογράψω τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας μου.

Ἀφίνω λοιπὸν τὴν νομὴν τοῦ μέρους

τῆς περιουσίας μου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος μοῦ ἐπιτρέπει νὰ διαθέσω, εἰς τὸν φίλατόν μου ἐραστὴν Σίμων Βουρνεβάλ, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ ἐπανεῖθῃ αὐτὴν κατόπιν εἰς τὸν ἀγαπητόν μας υἱὸν Ρενέ.

Ἡ θέλησις αὕτη εἶνε πρὸς τούτοις διατετυπωμένη ἀκριδέστερα ἐν συμβολαιογραφικῷ ἐγγράφῳ.

Καί, ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου Κριτοῦ, ὅστις μὲ ἀκούει, διακηρύττω ὅτι ἤθελον καταρασθῆ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ζωὴν μου, ἂν δὲν συνήντων τὴν ἀγάπην, τὴν βαθεῖαν, τὴν ἀφωσιωμένην, τὴν τρυφερὰν, τὴν ἀκλόνητον ἀγάπην τοῦ ἐραστοῦ μου, ἂν δὲν ἐνόουν εἰς τὰς ἀγκάλας του ὅτι ὁ Δημιουργὸς ἐπλάσσε τὰ ὄντα διὰ νὰ ἀγαπῶνται, νὰ ὑποδοθηοῦνται, ν' ἀλληλοπαρηγοροῦνται καὶ νὰ κλαίωσι μαζῇ εἰς τὰς ὥρας τῆς πικρίας των.

Οἱ δύο μεγαλύτεροι υἱοὶ μου ἔχουσι πατέρα των τὸν Κουρσίλ, ὁ Ρενέ μόνον χρωστέει τὴν ζωὴν του εἰς τὸν Βουρνεβάλ. Παρακαλῶ τὸν Θεόν, τὸν κύριον των ἀνθρώπων καὶ τοῦ πεπρωμένου των νὰ θέσῃ ὑπεράνω τῶν κοινωνικῶν προλήψεων τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν, νὰ τοὺς κάμῃ ν' ἀγαπῶνται μέχρι θανάτου των καὶ νὰ μ' ἀγαπῶσιν ἐμὲ καὶ ἐν τῷ τάφῳ μου ἀκόμη.

Αὕτη εἶνε ἡ τελευταία μου σκέψις καὶ ἡ τελευταία μου ἐπιθυμία.

Μαθιῖδην δὲ Κροναλὺς.

Ὁ κ. Κουρσίλ ἠγέρθη καὶ ἐφώνησε: «Αὐτὴ εἶνε διαθήκη τρελλῆς!» Τότε ὁ πατὴρ μου, ὁ Βουρνεβάλ, ἔκαμεν ἓν βήμα καὶ εἶπε μὲ φωνὴν δυνατὴν, μὲ φωνὴν ἀπότομον: «Ἐγώ, Σίμων Βουρνεβάλ, διακηρύττω ὅτι τὸ ἔγγραφον αὐτὸ περιέχει τὴν ξηρὰν ἀλήθειαν. Εἶμαι πρόθυμος νὰ τὴν ἐποστηρίξω ἐνώπιον οἰουδῆποτε, καὶ νὰ τὴν ἀποδείξω μάλιστα διὰ τῶν ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας ἔχω.

Τότε ὁ Κουρσίλ ὤρμησε πρὸς αὐτόν· ἐνόμιζα πὼς θ' ἀρπαχθοῦν ἀπὸ τὸν λαίμῳ. Ἐστάθησαν ἔτσι, ψηλοὶ καὶ οἱ δύο των, χονδρὸς ὁ ἓνας, λεπτὸς ὁ ἄλλος· ἔτρεμαν. Ὁ σύζυγός τῆς μητρὸς μου ἐψυθύρισε τραυλίζων: «Εἶσθε ἄθλιος!.. ὁ ἄλλος ἀπήντησε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἄγγιον τόνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἄλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σὰς εἶχα ραλίσει καὶ προκαλέσει, ἂν, δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν ὄσφ ἔξην, διὰ τὴν ἡσυχίαν τῆς δυσνηχοῦς ἐκείνης γυναικὸς, τὴν ὁποίαν ἐκάματε νὰ ὑποφέρῃ τόσον πολὺ».

Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς ἐμὲ: «Εἶσαι υἱὸς μου. Θέλεις νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς; δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ κρατήσω μαζῇ μου, ἀλλὰ τὸ λαμβάνω τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἂν θέλῃς σὺ νὰ ἔλθῃς».

Τοῦ ἐσῆξα τὸ χεῖρι χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαντήσω. Καὶ ἐξῆλθον μαζῇ. Ἦμην βεβαίως κατὰ τὰ τρία τέταρτα τρελλός. Μετὰ δύο ἡμέρας ὁ πατὴρ μου, ὁ Βουρνεβάλ, ἐθώπευσε εἰς μογομαχίαν τὸν κ. Κουρσίλ. Οἱ ἀδελφοὶ μου, μὲ τὸν φόβον μὴ ὑποκινήσουσιν σκάνδαλα, ἐσιώπησαν. Τοῖς παρεχώρησα καὶ τὸ ἐδέχθησαν, τὸ ἤμισυ τῆς περιουσίας ποῦ μοῦ ἀφῆκεν ἡ μήτηρ μου.

Ἐπῆρα τὸ ὄνομα τοῦ ἀληθινοῦ πατρὸς μου, ἀπορρίψας ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐδίδεν ὁ νόμος, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἰδι-

κόν μου. Ο Βουρνεδάλ απέθανε πρό πέντε χρόνων. Δέν εἶμπορῶ ἀκόμη νά παρηγορηθῶ.

\*

Ἦγέρθη, ἔκαμεν ὀλίγα βήματα, καί τοποθετηθεὶς ἀπέναντί μου «Δί! μοῦ εἶπε, λέγω ὅτι ἡ διαθήκη τῆς μητρός μου εἶνε ὁ,τι ὠραιότερον, ὁ,τι νομιμότερον, ὁ,τι μεγαλοφρονέστερον εἶμπορεῖ νά κάμη μία γυναῖκα. Δέν τὸ νομίζεις καί σύ;»

Τῷ ἔτεινα καί τὰς δύο μου χεῖρας: «Ναί, βεβαίως, φίλε μου» τῷ ἀπήντησα.

(Κατὰ τὸν Guy de Maupassant)

...Ω

### ΤΑ ΕΛΑΒΕΝ ΟΠΙΣΘ

Ἐἶχον ἐρίσει, ἡ δὲ κόρη ἔλεγε δίδουσα αὐτῷ μικρὸν δέμα: «Ἐδῶ, κύριε. εἶνε ὅλα τὰ δῶρα ὅσα μοῦ ἔκαμες μέχρι τοῦδε. Τώρα πλέον ὅτε πᾶσα μεταξὺ μας σχέσις διεκόπη, δέν πρέπει νά ἔχω κατὲρ πρῶγμα, τὸ ὁποῖον νά μοῦ ἐνθουμίζῃ τὸ ἀνόητον παρελθόν».

«Ἐχεις δίκαιον, δεσποινίς,» ἀπήντησεν ἐκεῖνος ἐνομιζῶ ὅμως τι πρέπει καί ἐγὼ καὶ σᾶς ἐπιστρέψω ὅσα δῶρα μοι ἔκαματε».

«Ἐγὼ δέν σᾶς ἔκαμα κατὲρ δῶρον, ἐνθουμούμαι καλῶς».

«Πῶς, μοῦ ἔκαματε».

«Κύριε, ἐγώ;»

«Ἀγαπητὴ μου» ἐπέλαβεν ἐκεῖνος μετὰ ποιᾶς τινας συγκαίνησεως «τὰ δῶρα ἅτινα μοι ἔκαματε

εἶνε ἀνεκτίμητα! Θὰ μοῦ σπαράξουν τὴν καρδίαν ὅταν τὰ ἐπιστρέψω, δέν ἔχω τὸ θάρρος νά τὸ κάμω».

«Λάβετε λοιπόν, κύριε, τὴν καλωσύνην νά μοι εἴπητε τί πράγματα εἶνε αὐτὰ περὶ τῶν ὁποίων μοι ὀμιλεῖτε;»

«Ἐννοῶ, τὰ φίλια τὰ ὁποῖα μοῦ ἔδωκες! Δέν ἀνῆκουν εἰς ἐμὲ τώρα. Εἶνε χρέος μου νά τὰ ἐπιστρέψω. Συγχώρησον με, ἀγαπη μου, ἀλλὰ... δέν δύναμαι νά φύγω χωρὶς...»

«ὦ, φίλιτάτέ μου!»

«Ὅτε δὲ τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως ἐσήμεινε τὴν ἐνδεκάτην τῆς νυκτός καί ἐπὶ τρεῖς ὥρας κατόπι, ὁ Γεώργιος ἀκόμη τὰ ἐπέστρεφεν».

(Μ(μηςίς))

Γ. Π. Π.

## Η ΔΕΙΛΗ ΦΑΛΗΡΟΠΟΥΛΑ

Αἰσθητικὴ Μελέτη

Ἡμέτερος καλλιτέχνης κύριος Γεώργιος Βροῦτος ἐπεράτωσε κατ' αὐτὰς νέον ἀγάλμα ὅπερ ἐπενόμασεν «Ἡ Δειλὴ Φαληροπούλα».

Παρθένος δέκα ὀκτῶ ἕως δέκα ἐνέα ἐτῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ λουτρόν καὶ ἐκδύεται ἵνα ριθθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ τέχνη ἀνωτέρα τῆς αἰδοῦς δέν ἐπιτρέπει εἰς τὸν καλλιτέχνην νά περιβάλλῃ τὸ παρθενικὸν πλάσμα τῆς φαντασίας του διὰ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ λουτροῦ, τῆς ὁποίας ἀί πτύχαι, καλύπτουσαι καὶ δυσμορφοῦσαι πολλαχοῦ τὰς γραμμὰς τοῦ σώματος, ἥκιστα θὰ συνῆδον πρὸς τὸν σκοπὸν του.

Οὕτω λοιπὸν γυμνὴ κατέρχεται τὰς βαθμίδας μέχρι τῆς τελευταίας καὶ ἐγγίζει τὸ ἄκρον τοῦ ποδός εἰς τὴν θάλασσαν, τῆς ὁποίας ἡ ψυχρότης ἀφ' ἐνός καὶ ἡ ἀγρία θεὰ ἀφ' ἑτέρου ἐπιδρῶσιν αἰθνηδίως ἐπὶ τῆς δειλῆς φαντασίας τῆς, καὶ ἡ κόρη διὰ μιᾶς κινήσεως ὅλως φυσικῆς, ζητεῖ νά ὀπισθοχωρήσῃ, ἀλλὰ μὴ δυνθεῖσα ἄνευ περιστροφῆς τοῦ σώματος ὀλοκλήρου, κάθεται ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος, στηριζομένη διὰ τῶν χειρῶν, μὴ καὶ ἀκουσίως τῆς παραδурθητῆ καὶ τολμησῆ ἐκ δευτέρου τὴν κατάδυσιν.

Ἰδοὺ ἡ ὅλη ἱστορία τοῦ ἀγάλματος, τὸ ὁποῖον ἐμπνευσὶς ἀδρᾶ συνέλαβε καὶ σμίλν ἀδροτέρα ἐξετέλεσε.

Τὸ πᾶν ἐνέκειτο εἰς τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ αἰθνηδίου συναισθήματος, καὶ πρὸς τοῦτο δύο μέσα παρεῖχοντο εἰς τὸν καλλιτέχνην: ἡ δι' ἐντάσεως τῶν γραμμῶν τοῦ προσώπου καὶ τῶν μυϊκῶν γραμμῶν τοῦ σώματος νά ζητησῆ ἐν τῇ κινήσει τὴν ἀναπαράστασιν τῆς δειλίας, ἢ νά ζητησῆ αὐτὴν ἀπλῶς καὶ μόνον ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς μορφῆς· τὸ πρῶτον μέσον εἶνε ἀλπθέστερον ἐν τῇ φύσει, τὸ δεύτερον ἀδρότερον ἐν τῇ τέχνῃ. Καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο μέσον προετίμησεν ὁ κ. Βροῦτος.

Ἡ κόρη ἄνευ ὀρισμένου σκοποῦ, ἄνευ ὀρισμένης τινας σκέψεως, ἴσως δὲ καὶ ἀκουσίως, κλίνει ἐλαφρῶς πρὸς τὰ δεξιὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ βλέμμα τῆς ἀορίστως

ἀτενίζει πρὸς τὸν πόντον. Εἶνε τόσον ἐλαφρὰ ἡ συγκίνησις, ὥστε οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ῥυτίς περὶ τὰς ὀφρῦς, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη κἀκίδος γραμμῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμούς δηλοῖ τὴν ταραχὴν τῆς. Μόνον δὲ ἐν τῷ βλέμματι, ἀμυδρῶς καὶ μόλις, ἐμφαίνεται ἡ δειλία τῶν σκέψεων τῆς, σκέψεων παιδικῶν, ἀορίστων, ἀγνώστων καὶ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς διανοίαν. Εἰς ἀντίθεσιν τῆς ἐν τῷ βλέμματι ἀορίστου ταραχῆς ἐρχονται τὰ χεῖλη, τῶν ὁποίων αἰ γωνία ἀνερχόμεναι ἀνεπαισθήτως διαγράφουσι μεϊδιάμα ἐλαφρότερον πνοῆς· ὡς νά εἰρωνεύεται αὐτὴ ἑαυτὴν διὰ τὴν ἀκαιρον δειλίαν τῆς. Ὡς δὲ ἐν τῷ βλέμματι μόλις τις μαντεύει τὴν ταραχὴν, οὕτω καὶ εἰς τὰ χεῖλη μόλις δύναται νά διδῆ τὸ ὑπολανθάνον μεϊδιάμα. Καὶ ἐν τῇ ἀορίστῃ ταύτῃ ἔγκειται ἅπας ὁ παρθενικός χαρακτῆρ τοῦ ἀγάλματος· μαντεύομεν τὰς σκέψεις μιᾶς παρθένου ἀλλὰ δέν δυνάμεθα νά τὰς ὀρίσωμεν.

«Εἶμαι γυμνὴ— σκέπτεται ἡ δειλὴ Φαληροπούλα— εἶμαι γυμνὴ ἐγὼ ἀπέναντι τῆς φύσεως· τὸ πᾶν μετὰ πόθου μὲ βλέπει, ὁ οὐρανὸς μὲ βλέπει, ὁ ἄηρ ἀκορέστως φιλεῖ τὴν γυμνότητά μου, τὸ κύμα, ἐναγωνίως ἀφρίζον ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας προσδοκᾷ ἀνυπομόνως νά δεχθῆ καὶ νά καταφιλήσῃ τὰς γυμνὰς σάρκας μου· εἶμαι γυμνὴ ἐγὼ ἀπέναντι τῆς φύσεως... Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ μυριάδας ὀφθαλμῶν διαβλέπει ἡ παρθενικὴ φαντασία τῆς, ὀφθαλμῶν ἀκορέστων. Νομίζει τις ὅτι ἡ ἐν τῷ βλέμματι ἐκφραζομένη δειλία προέρχεται ἐξ αἰδοῦς μᾶλλον παρὰ ἐκ φόβου. Ὡς ἡ πρωτόπλαστος Εὐα, αἰσχύνεται καὶ αὐτὴ πρὸ τῆς ἰδίας γυμνότητος. «Μὴ φοβοῦ» τῇ ἀπαντᾷ τὸ χεῖλος «εἶσαι μόνη, οὐδεὶς σὲ βλέπει, οὐδεὶς σὲ ποθεῖ, ἀλλὰ... μήπως δέν εἶσαι ὠραία;» μήπως δέν εἶσαι εὐμελὴς;» Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ ἐλαφρὰ τις φιλαρέσκεια, ἀθῶος τις ἐγωισμὸς ἀπλοῦται ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς, καταλήγων εἰς τὸ ὑπολανθάνον τοῦ χεῖλους μεϊδιάμα.

\*

Ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου ὁ καλ-

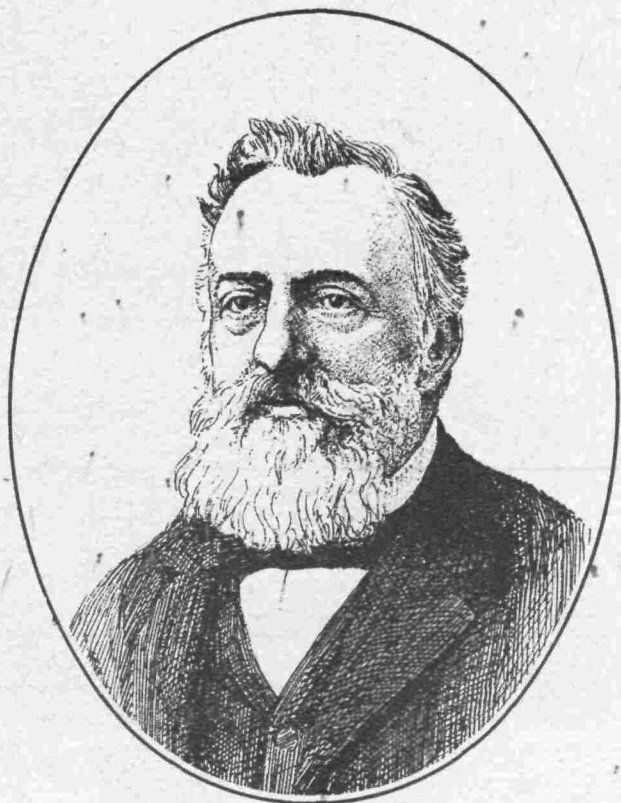
λιτέχνης φαίνεται παλαιῶν καὶ ἀμφιρρέπων μεταξὺ τῆς κλασικῆς τέχνης τῶν ἀρχαίων, ἥς τὸ ὄνειρον εἶνε ἡ ἡρεμία τῶν γραμμῶν· καὶ τῆς σύγχρονον τέχνης, ἥς τὸ ὄνειρον εἶνε ἡ ἐν τῇ κινήσει παρὰστάσις τῆς ζωῆς. Ἀμφοτέρων ὅμως τῶν σχολῶν τούτων σκοπὸς εἶνε ἡ ὁσον οἶον τε προσπέλασις εἰς τὸ τέλειον καλόν, εἰς τὸ τέλειον κάλλος. Ἡ κίνησις τῶν μυϊκῶν γραμμῶν, λέγει ἡ κλασικὴ τέχνη, δυσμορφεῖ, παραμορφοῦει ἡ κίνησις τῶν γραμμῶν, λέγει ἡ σύγχρονος τέχνη, διδδει ζωὴν, πνοὴν, ψυχὴν. Κατὰ δὲ τὴν γνώμην τοῦ Πλωτίνου, ἡ καλλονὴ ἔγκειται ἐν τῇ ζωῇ.

Ὁ κ. Βροῦτος, ποτισθεὶς εἰς τὰ νάματα τῆς κλασικῆς τέχνης ἐπηρεαζόμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἥτις ἐγκρύπτεται ἐν τῇ τέχνῃ τῶν σύγχρόνων, ζητεῖ τὸ ἰδανικόν του, χωρὶς ἴσως καὶ ὁ ἴδιος νά τὸ ἐννοῇ, εἰς μέσῃν τινα ὁδόν. Τοῦτο βλέπει τις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμῃ τῆς Δειλῆς Φαληροπούλας του. Ὁ κεκρῦφαλος τῶν ἀρχαίων ὑπὲρ τὸν τράχηλον, ἡ ἀφελὴς ἀμέλεια τῶν τριχῶν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ἄκρου ποδός μιᾶ εἶνε ἡ ἄρχουσα γραμμὴ: «ἡ ὁ φ ι ο ε ι δ' ἡ ς (la ligne serpentine) ἡ γραμμὴ τῆς καλλονῆς, ἡ κατ' ἐξοχὴν γραμμὴ τῆς ζωῆς. Νομίζει τις ὅτι οἱ κυματισμοὶ τῆς πρὸ τῶν ποδῶν τῆς θαλάσσης ἀνέρχονται καὶ διατρέχουσιν ὀλόκληρον τὸ σῶμα τῆς, ὡς νά ἦτο καὶ τοῦτο συνέχεια τῶν κυμάτων τῆς. Οὐδεμίαν γραμμὴν τοῦ σώματος ἐν ἡρεμίᾳ· τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ κινήσις καὶ ζωὴ.

Ὁ τράχηλος καὶ ἡ ῥάχις εἶνε ἴσως τὰ δυνατότερα σημεῖα τοῦ ἔργου.

Ὁ δεξιὸς ποῦς, στηριζόμενος ἐπιχαρίτως ἐπὶ τῆς τρίτης βαθμίδος, ὑποδοηθεὶ τὴν δύναμιν, ἦν ἡ κόρη καταβάλλει εἰς τοὺς βραχίονας καὶ οὕτω λυαίνει ὀλίγον τὴν ἐξόγκωσιν τῶν μύωνων, οἵτινες θὰ ἐδίδον ἴσως ἀρρενωποτέραν ἐκφρασὶν εἰς τὴν δειλὴν κόρην τῆς φαντασίας του. Ὁ ποῦς δ' οὗτος κλίνει ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ, δι' ὀρμεμφύτου κινήσεως, ἢν ὑπαγορεύει ἡ παρθενικὴ αἰδῶς. Οὐδὲν δὲ φυσικώτε-



ΜΙΧΑΗΛ ΜΕΛΑΣ  
(Ὁ νέος δήμαρχος Ἀθηνῶν)



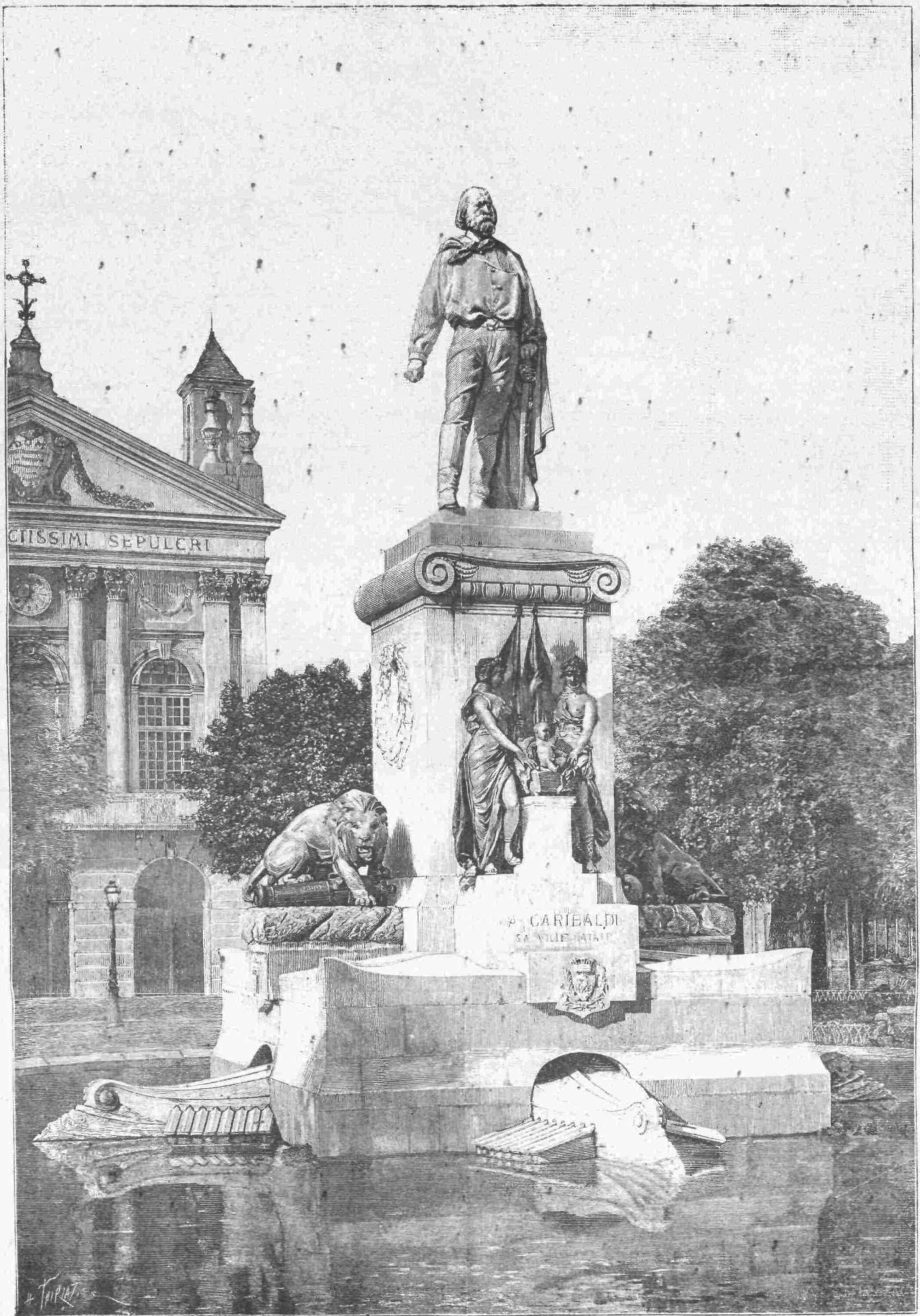
ΠΑΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ  
(Ὁ νέος Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου)



Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΟΥΛΑΝΖΕ



Η ΚΥΡΙΑ BONNEMAIN



ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗ

(Αποκαλυφθὲν ἐν Νικαίᾳ τῇ 16 Ὀκτωβρίου.—Ἔργον τοῦ γλύπτου *M. Deloye*)

ρον καὶ ἐπομένως ἀλθρότερον τῆς κλίσεως ταύτης, τῆς ἄνευ προηγουμένης σκέψεως ἐπερχομένης εἰς τὴν δειλὴν παρθένον καὶ ἐν γένει εἰς τὴν γυναῖκα. Ὁ ἀριστερὸς ποῦς, μόλις κρατούμενος εἰς τὸ ἄκρον τῆς τεταρτῆς βαθμίδος, εὐρίσκειται οἰοεὶ μετέωρος μεταξὺ τῆς κλιμακος καὶ τοῦ κύματος, τὸ ὁποῖον θαυπέυει τοὺς δακτύλους. Εἶνε δὲ τόσον ἐλαφρὰ ἢ στάσις του, τόσον ἀβεβαία ἢ κίνησις του, ὥστε νομίζει τις ὅτι διακρίνει εἰσέτι ἐπ' αὐτοῦ τὴν φρικίαν τοῦ ρίγους· τὴν ἀβεβαιότητα ταύτην ἐπιμαρτυροῦσιν αἱ περὶ τὴν ὀσφίν γραμμαί, αἰτίνες θλώμεναι φυσικῶς ἀλλ' ἐλαφρῶς, δηλοῦσι τὸ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβῆσαν μεταξὺ τῆς στάσεως καὶ τῆς προηγουμένης κινήσεως. Τὸ στῆθος παρθενικὸν ἀλλ' εὐσαρκον, κλίνει πρὸς τὰ δεξιὰ ὡς ἐκ τῆς δυνάμεως, ἣν καταβάλλει ὁ δεξιὸς βραχίον καὶ ἐν γένει ὀλόκληρον τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ σώματος. Αἱ κνήμαι κανονικαί, καμπύλως ἀπολήγουσαι· εἰς δὲ τοὺς εὐτόρνους μηρούς διαφαίνεται εἰσέτι ἡ παλμώδης τῆς σαρκὸς κίνησις καὶ ἡ ἐλαφρὰ ἐντασις τῶν μυῶνων.

Ἄβρὰ ἁρμονία τοῦ συνόλου πρὸς τὰ μέρη καὶ τῶν μερῶν πρὸς τὸ σύνολον· ἁρμονία διαρρέουσα, ὡς τι ἀόρατον ρευστόν, τὰς γραμμάς ὅλας τοῦ σώματος καὶ χανομένη εἰς τὰ πρὸ τοῦ ποδὸς κύματα. Ἡ τῶν μερῶν πρὸς ἀλλήλα καὶ πρὸς τὸ ὅλον συμμετρία εἶνε καλλιτεχνικὴ καὶ οὐχὶ γεωμετρικὴ· ἐν ἀλλοῖς λόγοις οὐχὶ συμμετρία διαβήτου, ἀλλὰ συμμετρία σμίλης.

Τὸ ἔργον εἶνε φυσικῶς μεγέθους, ἀναστήματος ὑψηλοῦ, συνφθὰ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅστις ἐζητεῖ καὶ εὐρίσκει, ὡς διδάσκει, τὴν καλλονὴν εἰς τὰ μεγάλα σώματα: «Τὸ κάλλος ἐστὶν ἐν μεγάλῳ σώματι. Οἱ μικροὶ δ' ἀστεῖοι καὶ ὀμμετροί, καλοὶ δ' οὐ!»

Δὲν εἰξεύρομεν ἂν θὰ ἔχανε τὸ ἔργον πλησιάζον ἐτι μᾶλλον πρὸς τὴν ἀλήθειαν· ἂν ὄνλ. τὸ πέλμα τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὑπεῖκον εἰς τὴν δύνανμιν τῆς πίεσεως, ἦν ἡ κόρη καταβάλλει ὅπως κρατηθῆ στερεώτερον, ἐκκλίνει πρὸς τὰ κάτω· ἂν ἡ κνήμη, καὶ ὁ μηρὸς τοῦ ἰδίου ποδός, ὁ δεξιὸς βραχίον καὶ αὐτὴ ἐτι ἡ ὠλένη, διὰ τὴν αὐτὴν δύνανμιν τῆς πίεσεως παρίστων καταφανεστέρας μυϊκὰς ἐξογκώσεις, διακρινόμενας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐτι τοῦ καρποῦ τῆς ἰδίας χειρὸς· τοῦναντίον. ὑποθέτομεν ὅτι τεχνικῶς τὸ ἔργον τοῦ κ. Βρούτου θὰ ἐκέρδιζε μᾶλλον, διότι τὸ καλὸν ἔγκειται ἐν τῇ ἀλθείᾳ, ἐν τῷ πιστῇ ἀντιγραφῇ τῆς φύσεως. Τότε ὅμως δὲν θὰ ἐξεδηλοῦτο πλέον τόσον σαφῶς ἡ παρθενικὴ ἐκείνη ἀβεβαιότης, ἡ δειλὴ ἐκείνη ἐκφρασις τῶν ἀγνώστων τῆς κόρης σκέψεων καὶ θὰ παρουσίαζεν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἰλαρὰν τῆς μορφῆς ὄψιν, ἐν ἣ ἐγκατοπιτρίζεται ἀδικαιολόγητος τις δειλία. Τοιαύτην συνέλαβεν ὁ καλλιτέχνης τὴν δειλὴν Φαληροπούλαν του καὶ τοιαύτην τὴν ἐξετέλεσεν ἀβεβαίαν, ἀραχνοῦσαν· οὐδὲ μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ζητήσωμεν ἄλλο τι αὐτὸ ἦτο τὸ ἰδανικόν του· καὶ πρὸ παντὸς ἔργου τέχνης, εἴτε ποιήματος, εἴτε εἰκόνας, εἴτε ἀγάλματος, εἴτε μέλους, εἴτε οἰκοδομήματος, πρέπει πρῶτον νὰ ζη-

τῶμεν τὴν σκέψιν, τὴν ἰδέαν τοῦ καλλιτέχνου. Ἄλλως τε, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἔργου τοῦ τούτου ὁ κ. Βρούτος φαίνεται παλαιῶν μεταξὺ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας τέχνης, μεταξὺ κινήσεως καὶ ἡρεμίας, μεταξὺ φαντασίας καὶ ἀλθθείας.

Τοιαύτη Ἡ Δειλὴ Φαληροπούλα. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν τὴν ἐβλέπομεν γεγλυμμένην ἐπὶ μαρμάρου καὶ ἐστημένην παρὰ τινι ἑλληνικῇ παραλίαν. Δὲν θὰ ἦτο δραγε εὐφυνῆς ἐπίνοια, ἂν οἱ πατριῶται τῆς φάληρεϊς τὴν ἐξηγόραζον καὶ τὴν ἐτοποθέτουσαν ἐκεῖ πρὸ τῶν ἀγαπητῶν τῆς κυμάτων;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

### ΣΤΑΓΟΝΕΣ

(Ἐκ τῶν τῆς Στεφανίας Βώλ).

Ἡ χαρὰ εἶνε ἄλυσος, δεσμεύουσα τὴν ψυχὴν εἰς τὴν γῆν· ὁ πόθος καὶ τὸ ἄλγος εἶνε πτέρυγες, φέρουσαι αὐτὴν πρὸς τοὺς οὐρανοὺς.

\*

Πάντα τὰ μεγάλα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος ζητοῦσι τὴν ἀλήθειαν, λησμονοῦντα ὅτι ἀπὸ καταβολῆς κόσμου οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν εὐτυχεῖς μόνον ἐν τῇ ἀπάτῃ.

\*

Ὁ ἔρωσ λύνει τὸ πρόβλημα τοῦ πῶς δύναται τις σπαταλῶν νὰ πλουτῇ.

\*

Ἐν τῷ γάμῳ πολὺ σπαρίως δύο ἡμῖσις ἀποτελοῦν ἐν ὅλον.

\*

Διὰ τὸν φιλόσοφον εἰς μόνον τρόπος ὑπάρχει τοῦ νὰ εἶνε εὐχαριστημένος: νὰ λησμονήσῃ τὴν λέξιν διατί.

\*

Ἐκ τῆς περὶ βίου θεωρίας ἐνός ἀνδρὸς δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἀσφαλῶς ὁποῖον χαρακτήρος ἦτο ἡ γυνή, ἥτις ἐξήσκησεν ἐπὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ τὴν μεγίστην ἐπιρροήν.

\*

Ἐπάρχει ἐν τι τὸ ὁποῖον εἶνε ἰσχυρότερον τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνδρὸς· τοῦτο τὸ ἐν τι εἶνε ἡ ἀδυναμία τῆς γυναικός.

\*

Ἡ ἑλλειψις ἀρχῶν εἶνε ἡ καλλιτέρα κολυμβητικὴ ζώνη εἰς τὸ πέλαγος τοῦ βίου.

\*

Ἐν τῷ ἔρωτι ὁ ἀνὴρ εἶνε παιδίον· κλαίει διὰ τὸ ἄθνημα, ὅπερ ἡ μήτηρ του τῷ ἀποκρύπτει. Ἐὰν ὅμως τὸ λάβῃ εἰς χεῖρας, τον, τὸ συντρέβει καὶ εἶτα τὸ περιφρονεῖ.

### EPICEDIO

Sulla cara spoglia della gran Duchessa ALESSANDRA DI RUSSIA.

Stavasi all' alba il di, quando improvviso Una gelida man strinse ogni core. E s' udio mormorar: spento è quel fiore Che del mondo e del ciel era il sorriso.

Allo iterarsi dello infausto avviso Si fermo invalse universal dolore, Che ognun sentissi di pietade e amore Fra i più teneri affetti il cuor conquiso.

Ma il grato olezzo anche su in cielo asiase Onde averlo fra loro ebber desio L'Alme ch ivi si stanno al gaudio intese.

Allora a un divin cenno. Angiol partio Che svelto il fior, cor tre germogti, il rese All' amor dé beati, in grembo a Dio.

PH. ZENO

### ΟΣΣΙΑΝ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΙΝΙΣ-ΘΟΝΑΣ

#### Ἔπος

Ὁ ποιητὴς ξαναθυμᾶται τὰ νιάτα του. Ἀποστροφή πρὸς τὴ Σέλα. Ὁ Ὁσκάρ λαβαίνει τὴν ἄδεια νὰ πάῃ εἰς τὴν Ἰνις-Θόνα, νησί τῆς Σκανδιναβίας. Ἡ θλιφτικὴ ἱστορία τοῦ Ἀργων καὶ τοῦ Ρούρω, ποῦ ἦταν τέκνα τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰνις-Θόνας. Ὁ Ὁσκάρ γδικιέται τὸ θάνατό τους καὶ γυρᾷ εἰς τὴ Σέλα. Μονόλογος τοῦ ποιητῆ.

Ἡ νιότη μας μοιάζει με τ' ὄνειρο τοῦ κυνηγοῦ ἀπάνου εἰς τὴν ἔρημ ῥάχην. Εἰς τὴς γλυκεῖς ἀχτῖνες τοῦ ἡλίου ἀποκοιμήθη· ξυπνάει καὶ μαῦρον ἀνεμοζάλη τὸν περιζῶνει. Φλογερές ἀναλαμπὲς πετοῦν τρογύρου, καὶ δειοῦν τὴς κορφῆς τους τὰ δένδρα εἰς τὸν ἀνεμο. Ξαναφέρνει τότε εἰς τὸ νοῦ του με πόθο τὴν ἡμέρα τοῦ ἡλίου καὶ τὰ χαρούμενα ὄνειρα τοῦ ὕπνου του. Πότε κ' ἡ νιότη τοῦ Ὁσσιάν θὰ ξανάρθῃ; Πότε θ' ἀναγαλλιάσῃ τ' αὐτί του εἰς τὸ βρόντο τῶν ἀρμάτων; Πότε κ' ἐγώ, σὺν τὸν Ὁσκάρ, θὰ κινήσω μετ τὴ λάμψη τῆς ἀρματωσιάς μου; Ἐλάτε σεις, ῥάχες τῆς Κόνας, μετὰ τὰ ποτάμια σας, ἀφοκραστῆτε τὴ φωνὴ τοῦ Ὁσσιάν. Ὡσάν ὁ ἡλιος λαμποκοπάει μετ τὴν ψυχὴ μου τὸ τραγοῦδι. Αἰσθάνομαι τὴς χαρῆς τῶν περασμένων καιρῶν.

Ξανοίγω τοὺς πύργους σου, ὦ Σέλα! τὴς βαλανιδιῆς ποῦ ἰσκιάζουν τὰ τείχη σου· τὰ ποτάμια σου φλοισβίζουν εἰς τ' αὐτιά μου, τὰ παλληκάρια σου συνάζονται ὀλόγυρα. Στὴ μέση στέκεται ὁ Φίγκαλ. Στὴν ἀσπίδα τοῦ Τρεμμόρ εἶναι ἀπιθωμένος κ' ὀλόρθο τὸ κοντάρι τοῦ ἀκουμπάει εἰς τὸν τοῖχο. Γροικαίει τὰ τραγοῦδια τῶν Βάρδων του. Ἡ ἀντραγαθίς του ἀκούονται· τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως εἰς τὴ νιότη του. Ὁ Ὁσκάρ ἐθῆσε ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ ἄκουσε τοὺς ἐπισίνους τοῦ πολεμάρχου. Ἐξεκρέμασε τὴν ἀσπίδα τοῦ Βράννου (1) ἀπὸ τὸν τοῖχο καὶ τὰ μάτια του ἐγιόμ-

(1) Πατέρας τοῦ Ἐβεραλλιν καὶ πάππος τοῦ Ὁσκάρ.



σαν δάκρυ. Φωτιά ἦταν τὰ μάγουλα τοῦ νέου. Χαμηλή, τρεμάμενη ἀκοίστηκε ἡ φωνή του. Κ' ἐν ᾧ τὸ κοντάρι μου ἔσειε 'ς τὸ χέρι του τὴν ἄκρη του π' ἔλαμπο κοποῦσε, ἐμίλησε αὐτὸς 'ς τὸ βασιλέα τοῦ Μόρβεν.

«Φίγκαλ! σὺ, βασίλεα τῶν ἡρώων! Ὀσσιάν, ποῦ δεῦτερος τοῦ εἶσαι 'ς τὸν πόλεμο! 'Σ τὴ νιότη σας ἐπολεμήσατε σεις, καὶ τ' ὄνορά σας εἶναι 'ς τὸ τραγοῦδι ξακουσμένο. Ὁ Ὀσκάρ μοιάζει σὰν τὴν κατὰχνια τῆς Κόνας· φανερόνοια καὶ χάνομαι πάλε. Ὁ Βάρδος δὲ θὰ γνωρίσῃ τὸ ὄνομά μου. Οὔτε ὁ κυνηγὸς θ' ἀναζητήσῃ τὸ μνήμα μου ἀνάμεσα 'ς τὰ βεῖκια τοῦ κάμμου. Ἄς πολεμήσω κ' ἐγὼ, ὦ πολεμάρχου, 'ς τὲς μάχες τῆς Ἴνις-Θόνας. Μακρυὴ εἶναι ἡ χώρα τοῦ πολέμου μου καὶ δὲν θ' ἀκούσετε σεις τοῦ Ὀσκάρ τὸ χαμό! Ἴσως μ' εὔρη ἐκεῖ κάποιος Βάρδος· ἴσως χαρίσῃ κάποιος Βάρδος τὸ ὄνομα μου 'ς τὸ τραγοῦδι. Θὰ ἰδῆ τὸ μνήμα μου ἢ κόρη τοῦ ξένου καὶ θὰ κλάψῃ πάνου 'ς τὸν νέο ποῦ ἦρθε ἀπὸ πολλὴ μακρότη. Θὰ λέρῃ ὁ Βάρδος 'ς τὴ χαρὰ: ἀκούστε τὸ τραγοῦδι τοῦ Ὀσκάρ ποῦ μακριὰ εἶναι τὰ γονικά του».

«Ὀσκάρ, ἀποκρίθῃ ὁ βασιλέας τοῦ Μόρβεν, θὰ πολεμήσῃ, τέκνο τῆς δόξας μου. Ἐτοιμάστε τὸ μαῦρο καράδι μου γιὰ νὰ φέρῃ τὸν ἡρώά μου εἰς Ἴνις-Θόνα. Τέκνο τοῦ τέκνου μου, φύλαξε τὴ φήμη μας· ἡ γενεά σου εἶναι δοξασμένη καὶ ἄς μὴν εἰποῦν τῶν ξένων τὰ παῖδιά: ἀχαμνὰ εἶναι τοῦ Μόρβεν τὰ παλληκάρια!

Ἄνεμοζάλη ποῦ μουγκρίζει νὰ ἦσαι εἰς τὴ μάχη· γλυκὸς 'ς τὴν εἰρήνην σὰν τῆς βραδείας τὸν ἦλιο! Πιές, Ὀσκάρ, τοῦ Βασιλέα τῆς Ἴνις-Θόνας, ποῦ θυμᾶται ὁ Φίγκαλ τὴ νιότη του, ὅταν μαζί ἐπολεμάσαμε 'ς τὲς ἡμέρες τῆς Ἀγανδέκκας».

Ἄπλωσαν τὸ ἡχηρὸ ἄρμενοπάνι· ὁ ἄνεμος ἐβοῦζε 'ς τὰ λουριά τῶν καταρτιῶν τους. Κίματα ἰέρουν τρεῖς βοιωκωμένους βράχους· ἡ δύναμι τοῦ ὠκεανοῦ βρυχιέται. Ἐξάνοιξε ὁ γυλὸς μου ἀπὸ τὸ κύμα τὴ δασοκέραστῃ γῆ. Ἐμῆκε 'ς τὸ ἡχηρὸ λιμάνι τῆς Ρούνας, κ' ἔστειλε τὸ σπαθί του 'ς τὸν Ἄννιρ τῶν κονταριῶν. Ἐσηκώθη ὁ ἀσπρομάλλης πολεμάρχος, ὅταν εἶδε τὸ σπαθί τοῦ Φίγκαλ. Δάκρυα γιομάτα ἦταν τὰ μάτια του· ἐθυμήθη τοὺς πολέμους τῆς νιότης του. Δύο φορές εἶχαν προβάλλῃ μαζί τὸ κοντάρι 'ς τὸν ὄψι τῆς χαριτωμένης Ἀγανδέκκας καὶ μακριὰ πολὺ ἐστέκονταν οἱ ἄλλοι πολεμάρχου, ὡς νὰ ἐπολεμοῦσαν δύο φαντάσματα 'ς τοὺς ἀνέμους.

«Ἄλλὰ τώρα» ἄρχισε ὁ Βασιλέας, «γέροντας εἶμαι ἐγὼ καὶ τὸ σπαθί μου ἀνώφελο κείτεται 'ς τὸ δῶμα. Ὡ σὺ, ποῦ εἶσαι ἀπὸ τὴ γενεά τοῦ Μόρβεν! ἔχει ἰδῆ ὁ Ἄννιρ τὲς μάχες τοῦ κονταριῦ· χλωμὸς ὅμως καὶ μαραμμένος εἶναι τώρα, ὡσάν τῆς Λάνως τὸ ἰδρύ. Τέκνο δὲν ἔχω γιὰ νὰ ἔβῃ νὰ σὲ ἀπαντήσῃ μὲ χερές, νὰ σὲ φέρῃ 'ς τὰ δώματα τῶν πατέρων του. Χλωμὸς κείτεται 'ς τὸ μνήμα ὁ Ἄργων, καὶ ὁ Ρούρος πλιὸ δὲν ὑπάρχει. Ἐστῶν ξένων τὰ δώματα βρίσκεται ἡ κόρη μόν καὶ ἀνυπόμονα ποθεῖ νὰ ἰδῆ ν' ἀνοιξῆ ὁ τάφος μου. Δέκα χιλιάδες κοντάρια κινεῖ

ὁ ἀγαπημένος τῆς κ' ἔρχεται ἀπὸ τὴ Λάνω, σὺγγεφο θανάτηφόρο. Ἔλα νὰ καθίσῃς 'ς τοῦ Ἄννιρ τὸ τραπέζι, τέκνο τοῦ ἡχηροῦ Μόρβεν!»

Τρεῖς ἡμέρες ἐχαρῆκαν μαζί· 'ς τὴν τέταρτη ἄκουσε ὁ Ἄννιρ τοῦ Ὀσκάρ τὸ ὄνομα. Ἀναγάλιασαν 'ς τὸ πότηρι. Ἐκυνήγησαν τῆς Ρούνας τ' ἀγριογούρουνα. Σιμὰ 'ς τὴ βρύση μὲ τὲς χορτοσκέπαστες πέτρες ἀναπαύονται τώρα οἱ ἀπισταμένοι πολεμάρχου. Τοῦ Ἄννιρ τὸ δάκρυ βεῖ κρυφά· ἐστέναξε ἀπ' τὰ στήθη. «Ἐδῶ 'ς τὰ σκοτεινὰ κείτονται» εἶπε ὁ ἦρωας. «τῆς νιότης μου τὰ τέκνα. Αὐτὸ τὸ λιθάρι εἶναι τοῦ Ρούρου τὸ μνήμα, κ' ἐκεῖνο τὸ δέντρο φλεψαίνει πάνου 'ς τὸν τάφο τοῦ Ἄργων. Ἀκούτε τὴ φωνή μου, τέκνα μου, μὲς τὴ στενὴ σας κατοικία; Ἡ μιλεῖτε σεις 'ς αὐτὰ τὰ φύλλα ποῦ μουρμουρίζουν, ὅταν οἱ ἄνεμοι τῆς ἐρήμου πνέουν;»

«Βασίλεα τῆς Ἴνις-Θόνας» εἶπε ὁ Ὀσκάρ, «πὼς ἐχαθῆκαν τῆς νιότης τὰ τέκνα; Τρέχοντας διαδαινεῖ τ' ἀγριογούρουνο ἀπάνου ἀπὸ τὸ μνήμα του, ἀλλὰ δὲν κόβει τὸν ὕπνο. Ἀλάφια καμωμένα ἀπὸ σύγγεφα κυνηγοῦν, λυγίζοντας τ' ἀέρινο δοξάρι τους. Ἀγαποῦν ἀκομα τῆς νιότης του τὴν ξεφάντωσι καὶ μὲ χαρὰ ὑψόνονται ἀνάερα».

«Ὁ Κορμάλος» ἀποκρίθῃ ὁ βασιλέας, «εἶναι πολεμάρχος μὲ δέκα χιλιάδες κοντάρια. Ἐστῆς Λάνως τὰ νερά ἔχει τὴν κατοικία του, ποῦ ἀναδίνει τὲς θανατερὲς κατὰχνιες. Ἐρθε 'ς τῆς Ρούνας τὰ ἡχηρὰ δώματα κ' ἐζήτησε τὴ δόξα τοῦ κονταριῦ. Ὀμορφος ἦταν ὁ νέος, σὰν τὴν πρώτην ἀχτίνα τοῦ ἡλίου· ὀλίγοι ἐδύνονταν νὰ πιαστοῦν μαζί του σὲ πόλεμο! Τὰ παλληκάρια μου ἐκλιναν 'ς τὸν Κορμάλο· ἡ θυγατέρα μου ἐσκλαβώθη 'ς τὴν ἀγάπη του. Ἐφῆτσαν ἀπὸ τὸ κυνήγι ὁ Ἄργων καὶ ὁ Ρούρος, καὶ τὰ δάκρυα τῆς ὑπερήφανιας τὸν ἐχύθησαν· ἀμίλητοι γέροντες τὰ μάτια τους κίττα τὴ λεβεντιά τῆς Ρούνας ποῦ εἶχε κλίνη 'ς ἕναν ξένο. Τρεῖς ἡμέρες ἐχαρῆκαν καὶ αὐτοὶ μὲ τὸν Κορμάλο· 'ς τὴν τέταρτη ὁ νέος Ἄργων ἐπάλαψε. Ἀλλὰ καὶ ποῖος μὲ τὸν Ἄργων νὰ μετρηθῆ ἐδυνότου; ἐνικήθη ὁ Κορμάλος. Τῆς περὶφάνειας του ἡ θάψι ἐπλημμύρησε τὴν καρδιά του· κ' ἔκαμε κρυφὴ ἀπόφασιν νὰ ἰδῆ νεκρὰ τὰ παιδιά μου. Μαζὶ ἀνέθηκαν τὲς ράχες τῆς Ρούνας καὶ ἐκυνηγοῦσαν τὰ μελανὰ ζαρκαδία· ὅταν κρυφὰ ἐπετάχθη ἡ σαῖτα τοῦ Κορμάλου κ' ἐπέσαν αἱματομένα τὰ τέκνα μου. Ἦρθε αὐτὸς 'ς τὴν παρθένα τῆς ἀγάπης του· 'ς τὴ μακρογλέσουδι κόρη τῆς Ἴνις-Θόνας καὶ ἔφυγαν κατὰ τὴν ἐρημο. Ἐρμος ἀπόμεινε ὁ Ἄννιρ. Ἄπλώθηκε ἡ νύχτα· ἔφεξε πάλε ἡ μέρα, καὶ οὔτε τοῦ Ἄργων ἢ φωνὴ οὔτε τοῦ Ρούρου ἀκούσθη Τέλος εἶδαμε τὸν ἀγαπημένο τους σκύλο τὸν ἐλαφρὸ καὶ γρηγορο Ρούναρ. Ἦρθε 'ς τὸ δῶμα οὐρλιάζοντας καὶ εἰδείχνε σὰν νὰ ἐκοιτοῦσε πρὸς τὸ μέρος ποῦ χαμοῦ τους. Τὸν ἀκολουθήσαμε ἡμεῖς καὶ ἐδῶ τοὺς πύραμα· τοὺς ἐθάψαμε σιμὰ 'ς αὐτὸ τὸ χορτιασμένο ρυάκι. Ἐδῶ ἔρχεται πάντοτε ὁ Ἄννιρ, ὅταν πάψῃ τῶν ζαρκαδιῶν τὸ κινῆγι. Ὡ γὰν

ἰδρύ πολυκαιρὸ κλίνω, καὶ δὲν παύουν νὰ τρέχουν τὰ δάκρυά μου!»

«Ὡ Ρούναρ» ἐφώνησε ἀναμμένος ὁ Ὀσκάρ, «Ὀγάρ, Βασίλεα τῶν κονταριῶν! συνάξτε σιμὰ μου τοὺς ἡρώες μου, τὰ παλληκάρια τοῦ Μόρβεν μὲ τὰ ποτάμια του. Σήμερα κινᾶμε γιὰ τὰ νερά τῆς Λάνως, ποῦ ἀναδίνει τὲς θανατερὲς κατὰχνιες. Ὁ Κορμάλος δὲν θὰ χαρῆ γιὰ πολὺ θάνατος εἶναι συχνὰ 'ς τῶν σπαθιῶν τὴν κόψη».

Ἐφῆτσαν διαβαίνοντας τὴν ἐρημιὰ ὅμοιοι μὲ τὰ σύγγεφα τῆς ἀνεμοζάλης, ὅταν οἱ ἄνεμοι τὰ κυλοῦν κατὰ τὸν κάμπο, καὶ λαμποκοποῦν ἡ ἄκρες τους 'ς τῆς ἀστραπῆς τὴ λάμψιν· πολυβουτίζουν τότες οἱ λόγγοι 'ς τὴν ἀντάρα ποῦ πλακόνει. Ὁ πολεμικὸς ἦχος τοῦ Ὀσκάρ ἀντηχάει ἀνατρομάξαν ὅλα τῆς Λάνως τὰ νερά. Τῆς λίμνης τὰ τέκνα ἐσυναχτήκαν τριγύρου 'ς τὴν ἀσπίδα τοῦ Κορμάλου ποῦ ἐκροτοῦσε. Ἐπολέμησε ὁ Ὀσκάρ ὡς ἦταν μαθημένος 'ς τὲς μάχες· ἐπεσε ἀποκάτω 'ς τὸ σπαθί του ὁ Κορμάλος, καὶ τῆς ἐρμης Λάνως τὰ τέκνα ἐσκόρπησαν 'ς τὲς ἀπόκρυφες λαγκαδιές τους! Ὁ Ὀσκάρ ἔφερε τὴν κόρη τῆς Ἴνις-Θόνας 'ς τοῦ Ἄννιρ τὰ ἡχηρὰ δώματα. Χαρὰ λάμπει 'ς τὴ γηραλέα ὄψη του· εὐχήθη τὸ Βασίλεα τῶν σπαθιῶν.

Πόση ἐστάθηκε ἡ χαρὰ τοῦ Ὀσσιάν, ὅταν ἐξάνοιξε εἰς μάκρος πολὺ τὰ πανιά τοῦ γιου τοῦ. Ἐμοιαζαν σύγγεφο φωτοδόλο ποῦ ὑψόνεται εἰς τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, ὅταν θλιμμένος βρίσκεται ὁ ταξιῶδης εἰς ἀγνωρίστη γῆ καὶ μαῦρη νύχτα μὲ ὅλα τῆς τὰ φαντάσματα ξαπλόνει τριγύρου τὸ σκοτάδι τῆς. Μὲ τραγοῦδια τὸν ἐφέραμε εἰς τῆς Σέλλας τὰ δώματα, κ' ἐγύρωσε ὁ Φίγκαλ τῶν ποτηριῶν τὴ γιορτή. Χίλιοι βάρδοι ἐτραγουδοῦσαν τοῦ Ὀσκάρ τὸ ὄνομα καὶ τὸ Μόρβεν 'ς τὸ τραγοῦδι ἀσχολοῦσε. Ἐκεῖ ἦταν καὶ ἡ θυγατέρα τοῦ Ὀσκάρ, κ' ἔμοιαζε ἡ φωνὴ τῆς μὲ τὸν ἦχὸ τῆς ἄρας, ὅταν μακριὰθε φτάνει τὸ βράδυ 'ς τῆς σιγομουρμουρῆς αὔρας τὰ φτερά, ποῦ ἀπὸ τὴ λαγκαδιὰ γλυκοπνέει!

Ὡ σεις, ποῦ τὸ φῶς θεωρεῖτε, ἀπιθώστε με σιμὰ εἰς κανένα βράχο τῶν βουνῶν μου! πυκνὲς λεφτοκαρυδιές νὰ ἦναι τριγύρου, καὶ σιμὰ τὸ ἰδρύ ποῦ φλεψαίνει. Πρασινάδα ἄς εἶναι 'ς τὸν τόπο τῆς ἀνάπαψής μου, καὶ μακριὰ ἄς ἀκούεται τοῦ ποταμοῦ μουρμούρα. Θυγατέρα τοῦ Ὀσκάρ, ἔπαρε τὴν ἄρπα καὶ τραγοῦδισε τ' ὀμορφὸ τῆς Σέλλας τραγοῦδι γιὰ νὰ κατέβῃ ὁ ὕπνος 'ς τὴν ψυχὴ μου μὲς τὴ χαρὰ καὶ νὰ φανοῦν πάλε τὰ ὄνειρα τῆς νιότης μου καὶ ἡ μέρες τοῦ μεγαλόψυχου Φίγκαλ· Σέλλα ξανοίγω τοὺς πύργους σου, τὰ δένδρα σου, τὸν ἰσκιωμένο τοῖχο σου. Βλέπω τοὺς πολεμάρχους τοῦ Μόργεν, γροικῶ τὸ τραγοῦδι τῶν Βάρδων. Γυμνώνει ὁ Ὀσκάρ τοῦ Κορμάλου τὸ σπαθί καὶ μύρια παλληκάρια θαυμάζουν τὰ πλουμισμένα λουριά του, μὲ σέβας κοιτοῦν τὸν ἰγυῖό μου καὶ θαυμάζουν τὴ δύναμι τοῦ χεριοῦ του. Θωροῦν τὴ χαρὰ τῶν ὀμματιῶν τοῦ πατρός του καὶ λαχταροῦν γιὰ μία παρόμοια δόξα. Θ' ἀποχτήστε καὶ σεις τὴ δόξα σας, ὦ τέκνα τοῦ Μόρβεν μὲ τὰ ποτάμια του. Συχνὰ λαμποκοπάει

μέσ τὴν ψυχὴ μου τὸ τραγοῦδι· ξαναφέρνω εἰς τὸ νοῦ μου τοὺς φίλους τῆς νιότης μου. Ἀλλὰ ὕπνος μὲ τῆς ἀρπας τὸν ἤχο κατεβαίνει! Ὀνειράτα χαρούμενα ἀρχίζον καὶ φαίνονται! Σεῖς τέκνα τοῦ κυνηγιοῦ σταθῆτε μακρὰ πολὺ καὶ μὴ μοῦ κόβετε τὸν ὕπνο. Ὁ Βάρδος τῶν χρόνων ποῦ ἐπεράσαν ὀμιλεῖ μὲ τοὺς προγόνους του! τοὺς πολεμάρχους τῶν παλαιῶν ἡμερῶν. Τέκνα τοῦ κυνηγιοῦ, σταθῆτε μακρὰ πολὺ. Μὴν ταράξετε τὰ ονειράτα τοῦ Ὀσδιάν.

ΚΕΦΑΛΛΗΝ

## ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Τίποτε δὲν εἶναι ὠραῖον χωρὶς νὰ ἀρέσκη. Μία μορφή εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ὑψ' ὄλους τοὺς κανόνας τοῦ καλοῦ καὶ νὰ μὴ ἀρέσκη· δὲν εἶνε λοιπὸν ὠραία. Ἐλλείπει κἀτι τι· ἐλλείπει ἡ ζωή. Καὶ ποῦ ἔγκειται αὐτὴ ἡ ζωή; Ἡ ζωὴ αὐτὴ ἔγκειται ἐν τῇ ἐκφράσει καὶ ἐν τῇ χάριτι.

Τούναντίον, ἄλλη μορφή, ὑστεροῦσα κατὰ πολὺ ὅσον ἀφορᾷ τὰς χαρακτηριστικὰς γραμμὰς τῆς καλλονῆς, τὸν χρωματισμόν, τὸ σχῆμα, ἀρέσκει· ἀρέσκει διότι ἔχει ζωὴν, ἐκφρασὴν, χάριν.

Ἡ ἐκφρασις ἀποκτᾶται διὰ τῆς καλλιεργείας τῶν αἰσθημάτων, διὰ τῆς ἐντάσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος οὕτως ὥστε αἱ ἐξωτερικαὶ ἐντυπώσεις νὰ χαράσσονται ζωηρότερον καὶ βαθύτερον. Ὅσον ἰσχυρότερον αἰσθανόμεθα ἐντύπων τινά, τοσον ζωηρότερον δυνάμεθα νὰ τὴν ἐκφράσωμεν καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τοῦ βλέμματος καὶ ἐν γένει δι' ὅλων τῶν ἐκφραστικῶν γραμμῶν τῆς μορφῆς, αἵτινες κείνται περὶ τὰ χεῖλη καὶ περὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ οἶκτος εἶνε τὰ μόνα αἰσθηματά, τῶν ὁποίων ἡ καλλιέργεια προσθέτει ἐκφρασὴν εἰς τὴν μορφήν τῆς γυναικός. Ἡ ἐκφρασις λοιπὸν ἀποκτᾶται.

Ἡ ἀποκτῆσις ὁμως τῆς φυσικῆς ἐκφράσεως, οἷαν ὄπλ. ἡ φύσις τῶν αἰσθημάτων τὴν φέρει ἐπὶ τῆς μορφῆς, δὲν εἶνε αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τοιαύτη ὥστε ν' ἀρέσκη· διὰ ν' ἀρέσκη, διὰ νὰ διεγείρῃ τὴν συμπάθειαν πρέπει νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τέχνην· πρέπει νὰ λεπτυνθῇ, νὰ ἐξιδανικευθῇ. Καὶ ἡ λέπτυνσις αὐτῆ, ἡ ἐξιδανικεύσις αὐτῆ κατορθοῦται διὰ τῆς λατρείας πρὸς ὅ,τι καλὸν καὶ εὐγενές. Κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες, ἀγαπήσατε τὰς καλὰς τέχνας, τοὺς στίχους, τὴν μουσικὴν, τὰς εἰκόνας, τὰ ἀγάλματα. Μόνον διὰ τῆς πρὸς τὰς καλὰς τέχνας λατρείας θὰ κατορθώσετε νὰ λεπτύνετε τὰ αἰσθηματά σας καὶ νὰ ἐξιδανικεύσετε τὴν ἐκφρασὴν τῆς μορφῆς σας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔγκειται ἡ καλλονὴ τοῦ προσώπου.

Ἄς ἐλθωμεν τώρα καὶ εἰς τὴν χάριν. Χάρις ὀνομάζεται ἡ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα κατανάλωσις μυϊκῶν δυνάμεων πρὸς ἐκτέλεσιν κινήσεως τινος. Διὰ πᾶσαν κίνησιν τοῦ σώματος καὶ δι' αὐτὸ τὸ μείδιμα καὶ δι' αὐτὸ ἀκόμη τὸ βλέμμα πρέπει νὰ πρηγηθῇ μυϊκὴ τις δύναμις μικρὰ ἢ μεγάλη, ἀναλόγως τοῦ μέλους

ὅπερ κινεῖται καὶ ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ δι' ὃν κινεῖται. Μὴ προσέχετε ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τὰς κινήσεις σας· ἀπομονωθῆτε ἐνίοτε· ἀπομονώσετε ὅτι βαδίζετε διὰ νὰ βαδίζετε μὲ χάριν, ἀπομονώσετε ὅτι βλέπετε, ὅτι μειδιάτε διὰ νὰ ἔχη χάριν τὸ μείδιμα καὶ τὸ βλέμμα σας. Ἡ ὑπὲρ τὸ δέον προσοχὴ φέρει τὴν προσποιήσιν, καὶ ἡ προσποιήσις εἶνε τὸ ἀντίθετον τῆς χάριτος· τὴν ἐξαφανίζει, τὴν ἐξαλείφει, τὴν φονεύει τὴν χάριν ἢ προσποιήσις. Διὰ τῆς προσποιήσεως ὀλιγοστεύει ἡ ἐκφρασις τῆς ζωῆς καὶ τὸ σῶμα καθίσταται μηχανὴ κινουμένη δι' ἐλατηρίων καὶ οὐχὶ διὰ μυῶνων καὶ νεύρων.

Δὲν ἐξετάζομεν τὴν καλλονὴν μὲ τὸν διαδότην καὶ ὀνομάζομεν ὠραῖον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀρέσκει. Ἄλλως τε ἡ καλλονὴ δὲν εἶνε ἀπόλυτος· δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ὀρίσωμεν εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ σημείον, εἰς ταύτην ἢ εἰς ἐκείνην τὴν γραμμὴν.

Καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ νῷ τοῦ καλλιτέχνου τὸ κάλλος μεταβάλλεται καὶ ἀλλοιοῦται ἀναλόγως τῶν ἐντυπώσεων καὶ τῶν αἰσθημάτων του.

Ἡ καλλονὴ τῆς γυναικός εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει· ὅσον περισσότερον συμπαθοῦμεν μίαν μορφήν, τόσον ὀλιγώτερον διακρίνομεν τὰ ἐν αὐτῇ φυσικὰ ἐλαττώματα. Ὡ γυναικες, δια νὰ τύχετε συμπαθείας προσθέσετε ν' ἀκοκτῆσετε ἐκφρασὴν καὶ χάριν.

## I. Π

### ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

#### Εἰς τὸ δικαστήριον

Δικαστής. Ἐχετε τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ γάμου σας;

Κατηγοροῦμενος. Ἐχω πέντε· τρία ἀρσενικὰ καὶ δύο κοριτταία.

#### Ἐν τῷ τηλεγραφίῳ.

Ὁ ὑπάλληλος λαμβάνει παρὰ τινος κυρίας τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα:

«Ἰωάννη, ἔφθασα ὄγης. Στείλε δέκα λίρας καὶ ἐν γίλημα».

Ὁ ὑπάλληλος. Δέκα πέντε λεπτὰ ἀκόμη, κυρία· εἶνε τρεῖς λέξεις περισσώτεραι.

Ἡ κυρία (μεθ' ἐτοιμότητος). Τότε ἀφαιρέσετε τὰς τρεῖς τελευταίας λέξεις.

#### Εἰς τὰ λουτρά.

Δεσποινίς Α. Διατὶ ἄραγε αἱ γυναῖκες δὲν κολυμβοῦν τόσο καλὰ ὅσον οἱ ἄνδρες;

Δεσποινίς Β. Διότι οἱ ἄνδρες ἔχουν κλεισμένον τὸ στόμα των ὅταν κολυμβοῦν.

## ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑ

### Ἡ μικροτέρα δημοκρατία.

Ἡ μικροτέρα δημοκρατία τοῦ κόσμου λέγεται ὅτι εἶνε ἡ Δραγαξεδίλλη, μία τῶν νήσων τῶν Νέων Ἑβρίδων. Οἱ κάτοικοι τῆς ἀποτελοῦνται ἐκ τεσσαράκοντα Εὐρωπαίων καὶ πεντακοσίων ἐργατῶν, ἀπησχολημένων ἐν τινι Γαλλικῇ ἑταιρίᾳ.

### Πληρωμὴ συνεργασίας

Ὁ Λονδίνιος «Χρόνος» πληρώνει δι' ἕκαστον κύριον ἄρθρον του δέκα λίρας στερλίνας, διὰ δὲ τὰ κατόπιν ἄρθρα, πέντε λίρας ἕκαστον.

### Κομβία

Οἱ κομβιοκατασκευασταὶ τοῦ Λονδίνου, οἵτινες ἐργάζονται διὰ καταλλήλου μηχανῆς, κατασκευάζουσι 1500 κομβία ἕκαστος τὴν ἡμέραν ἀπ' ὧν πληρώνονται μίαν πένναν διὰ τὰς ἑκατόν, δηλ. ἐν σελήνιον καὶ τρεῖς πέννας καθ' ἑκάστην.

### Οἱ Χοενζόλερν

Ὅλοι οἱ πηγήκιες Χοενζόλερν βαπτίζονται δι' ὕδατος τοῦ Ἰουδάνου. Μεγας πύθος ἐκ πορσελάνης φυλάσσεται ἐν τινι αποθήκῃ τοῦ παλατιοῦ, μετὰ πᾶσαν δὲ βάπτισιν τὸ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ ὑπολειπόμενον ὕδωρ μεταφέρεται ἐπιμελῶς ἐν τῷ δοχείῳ τούτῳ.

### Φωτογραφομανία

Ὁ Σάχης τῆς Περσίας εἶνε ἐθουσιώδης λάτρης τῆς φωτογραφίας, διὰ τοῦτο, ὅπουδήποτε εὐρεθῇ, εἶτε ἐν τῇ πόλει, εἶτε ἐν τῇ ἐξοχῇ, εἶτε ἐν τοῖς ὄρεσι πάντοτε ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ ἕνα φωτογράφον τῆς αὐλῆς, ὅστις εἰς πᾶσαν διαταγὴν του πρέπει νὰ εἶνε ἕτοιμος πρὸς φωτογράφησιν σκηνογραφίας τινος, συμπλέγματος, ἢ παντός ἄλλου ἀντικειμένου, ὅπερ ἤθελεν ἔλθει εἰς τὴν φαντασίαν του. Ἐν περιπτώσει παρακοῆς, ἡ κεφαλὴ του πληρώνει τὴν ποιήν.

### Βιομηχανία μαλλίου

Ἡ βιομηχανία τοῦ μαλλίου ἐν Γαλλίᾳ ἐξωδεύει περὶ τὰς 220,000,000 λίτρας ἀκατεργάστου μαλλίου. Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης ἡ Γαλλία μόνον τὸ 1/3 παράγει, τὸ ὑπόλοιπον προμηθεύεται κυρίως ἐκ τῆς Αὐστραλίας καὶ τῆς Λαπλάτας.

### Διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Σικάγου

Ἐν Γλασκῳδῃ κατασκευάζονται δύο μεγάλα ἀτμόπλοια πρὸς μεταφορὰν ἐπιβατῶν εἰς Σικάγον διὰ τὴν Ἰλθεσίαν τοῦ 1893. Τὸ μῆκος τούτων θὰ εἶνε 600 ποδῶν, 80 δηλ. πόδας ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ τοῦ «Μεγάλου Ἀνατολικῆς» θὰ ἔχωσιν ὁμως τριπλάσιαν δύνάμιν ἐκείνου. Ἐν καιρῷ δὲ πολέμου θέλουσι χρησιμεύει ὡς ὀπλιταγωγὰ.

### Ἐτήσια ἀπώλεια

Ἡ ἀξία τῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ναυαγοῦντων Ἀγγλικῶν ἀτμόπλοιων μετὰ τῶν φορτίων των ὑπολογίζεται εἰς 20,000,000 λίρας.

### Παρηγορία

Γυναῖκες, μὴ φοβεῖσθαι τοὺς αἰφνηδῆς θανάτους, διότι μεταξὺ ὀκτῶ αἰφνηδῶν θανάτων ἀνδρῶν ἀναλογεῖ εἰς εἰς τὰς γυναῖκας.

### Φυσικὴ ἐβδομάς

Οἱ Κινεζοὶ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Θιβέτ ἔχουσι μίαν ἐβδομάδα συγκειμένην ἐκ πέντε ἡμερῶν, εἰς αἷ· ἔχουσι δώσει τὰ ὀνόματα τοῦ σιδήρου, τοῦ ξύλου, τοῦ ὕδατος, τῶν πετρῶν καὶ τῆς γῆς.

### Ἐκλογὴ κλητῆρων

Τὸ Λονδίνον ἔχει ἑκατὸν ἀστυνομικοὺς κλητῆρας ὑψηλοτέρους τῶν ἑξ' ποδῶν.

### Δυστυχῆς ἐκδότης

Λέγεται ὅτι εἰς Παρισίνος ἐκδότης ἔχει ἤδη εἰς τὴν κατολίην του τρία ἑκατομμύρια νέα μυθιστορηματὰ ἐξόρων συγγραφέων, αἵτινα δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ, ἄγνωστον διὰ πολλοὺς λόγους.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ Δεελὴ Φαληροπούλα

Ἐργον γλυπτικῆς τοῦ Ἑλλήνου καλλιτέχνου κ. Γ. Βρούτου. Ἴδε τὴν ἐν σελίδι 65 αἰσθητικὴν μελέτην. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Βρούτου, ἐπὶ γύψου εἰσέτι εἶνε ἐκτεθειμένον ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ, κειμένον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων, παραπλευρώσως τοῦ γραφείου τοῦ Ἀττικοῦ Μουσείου.

Μιχαὴλ Μελαῶς

Ὁ κ. Μιχαὴλ Μελαῶς, ἐξ Ἠπειροῦ καταγόμενος, ἀπεκατεστάθη ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν Ἀθήναις. Γλυκὺς καὶ μελιχλιος τὸ ὄψος, εὐγενὴς τὸν χαρακτῆρα, κατώρθωσε νὰ τύχῃ τῆς συμπαθείας ὄλων τῶν συμπολιτῶν του, ἐφ' ἧς στιροζόμενος ἐξετέθη δῆμαρχος Ἀθηνῶν καὶ ἐξελέγει ὡς τοιοῦτος τὴν 1 Ἰουλίου 1891. Τὴν 1 τρέχοντος Ὀκτωβρίου ἀνέλαθε, κατὰ τὸν νόμον, τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ ἐν τῇ δημοσίᾳ καθήκοντα. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὸ Ἀττικὸν Μουσεῖον δημοσιεύει τὴν εἰκόνα του.

Παῦλος Ἰωάννου

Ἐγεννήθη ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἔνθα εἰσηκούσε τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα. Τῷ 1849 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ κατετάχθη εἰς τὸ Γυμνάσιον, διακούσας τὰ Γυμνασιακὰ μαθήματα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου τοῦ Γένους Γεννάδιου, Χορτάκη, Βάραν καὶ Ψαρρᾶν. Τῷ 1853 ἐνεγράφη εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἰατρικῆς, διακούσας πάντα τὰ μαθήματα καὶ λαβὼν τὸ δίπλωμα. Τῷ 1858 μετέθη εἰς Γερμανίαν πρὸς τελειοποίησιν ἐν τῇ ἰατρικῇ ἐπιστήμῃ παραμείνας ἐπὶ 3 ἔτη ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίνῳ, ὅθεν μετέθη εἰς Γαλίαν ἐπὶ ἐν ἔτος καὶ εἰς Ἀγγλίαν πανταχοῦ δεξιῶς ἀσχοληθεὶς εἰς τὴν ἀνατομίαν, καὶ χειρουργικὴν ἐπὶ τινὰς μῆνας ἔπαυε τῷ τέλει τοῦ 1862 εἰς Ἀθήνας, διωρίσθη ἀμέσως παρασκευαστὴς τῆς ἀνατομίας, καὶ τῷ 1868 καθήγητής τῆς Ἐγχειρητικῆς μετὰ τοπογραφῆ. Ἀνατομίας. Τῷ 1879 ἐγένετο κοσμητὴρ τῆς Ἰατρικῆς τῷ δὲ 88—89 καὶ 89—90 δις κατὰ συνέχειαν συγλητικὸς ἐξέδοτο τῷ 1865 *συστηματικὴν ἀνατομίαν*, βραβευθεὶσαν ἐν τῷ Συμβουλευτικῷ διαγωνισμῷ καὶ ἦτις μέχρι τοῦ 1888 ἐχρησίμωσεν ὡς κάλλιστος χειρουργῶς τῶν σπουδαστῶν τῆς Ἰατρικῆς, ἐκδοθεῖσαν δὲ τρίς. Τῷ 1884 ἐξέδοτο *Γενικὸν μέρος Ἐγχειρητικῆς καὶ Χειρουργικῆς*, περιλαμβάνον τὸ τεχνικὸν μέρος τῆς χειρουργικῆς, καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ ἐκδιδόμενον. Τῷ 1882 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Μπαλάνου ἀνετέθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καὶ ἡ διδασκαλία τῶν Ἀφροδισίων παθῶν μετὰ τῆς Κλινικῆς αὐτῶν, ἀνατεθείσης αὐτῷ καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ νοσοκομείου τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων. Πρὸς τῇ κυρίᾳ δὲ διδασκαλίᾳ τῆς χειρουργικῆς μετὰ τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομίας ὑπάρχει αὐτῷ ἀνατεθειμένη καὶ ἡ διδασκαλία τῶν Ἀφροδισίων παθῶν μετὰ τῆς Κλινικῆς αὐτῶν. Τὴν Πριτανεῖαν ἀνέλαθε τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον. Ὁ κ. Π. Ἰωάννου ἄγει ἡλικίαν 56 ἐτῶν.

Ὁ στρατηγὸς Βουλανζέ.

Ὁ Στρατηγὸς Βουλανζέ ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἀπησχολεῖ τὸν γαλλικὸν τύπον καὶ ἐν γένει τὸ γαλλικὸν ἔθνος, οὐχὶ τόσοσιν διὰ τὴν προσωπικὴν του ἀξίαν ὅσων διὰ τὰς δοξομανεῖς ιδέας του. Ὁ βίος του ὅλος ὑπῆρξε τριχομυῖδης. Ὡς στρατιωτικὸς μετ' ἀπαρμιλλῶν φιλοπατρίας εἰργάσθη ἀναδειχθεὶς εἰς πλείστας μάχας τοῦ γαλλοπροσικικοῦ πολέμου, ὡς συνταγματάρχης τότε, πολλάκις δ' ἐπληρώθη, ἐκ τῶν πρώτων ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης. Ὡς πολιτικὸς ἦμως πολὺ ὀλίγον ἐπηρέθη δημογωγός, δοξομανὴς πολιτευτὴς, καίτοι στερούμενος πολιτευτικῆς ἀξίας κατώρθωσε νὰ φανατίσῃ πολλοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἂν ἐγκαίρως δὲν ἐλάμβανε τὰ μέτρα τῆς ἡ δημοκρατικῆς κυβερνήσεως πολλοῦ κακοῦ θὰ ἐγένετο πρόξενος εἰς τὸ ἔθνος του. Ἡ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἐρωμένης του αυτοκτονία του ἐθεωρήθη ὡς τὸ τελευταῖον του σφάλμα.

Ἡ κυρία Βοννεμαίν.

Ἡ κυρία Βοννεμαίν, χήρα, νέα καὶ πολυθελγητρός εἶτε ἐξ ἔρωτος, εἶτε ἐκ φιλοδοξίας ἐπ' ἐλπίδι αυτοκρατορικοῦ στέμματος συνεδέθη τοσοῦτον μετὰ τοῦ στρατηγῶ Βουλανζέ, ὥστε, ὡς λέγουν, καὶ χρηματικῶς τὸν συνετῆρει. Ἀπέθανε ἐβδομάδας τινὰς πρὸ τῆς αυτοκτονίας τοῦ ἐραστοῦ τῆς.

Μνημεῖον Γαριβάλδη

Τὸ Μνημεῖον τοῦ Γαριβάλδη, τοιοῦτον οἶον δημοσιεύεται ἐν τῇ 61 σελίδι τοῦ Ἀττικοῦ Μουσείου ἀπεκαλύφθη ἐν Νικαίᾳ τῇ 22 παρελθόντος Σεπτεμβρίου (4 Ὀκτωβρίου). Εἶνε ἔργον τοῦ γνωστοῦ γάλλου ἀνδριαντοποιοῦ Δελουᾶ. Ὁ Γαριβάλδης φέρων τὸ εὐποκάμισον τῶν μαχῶν μετὰ γλυκύτητος καὶ ἐνταυτῷ μετ' ὑπερφηφάνειας τείνει τὸ βλέμμα, ἀνδρικόν καὶ καρτερικώτατον.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

κ. Μιλτ. Χρ. Ἐνταῦθα. — Τὸ διήγημά σας δὲν μᾶς ἔμεινε καιρὸς νὰ τὸ ἀναγνώσωμεν ἐν πάσῃ ἡμῶς περιπτώσει εἶνε πολὺ ἐκτενὲς καὶ ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν. Ἄν ἀκολουθεῖτε τὴν σειρὰν τοῦ δ'. ἔτους τοῦ Ἀττικοῦ Μουσείου θὰ ἴδετε ὅτι εἰς οὐδὲν φύλλον ἔχομεν συνέχειαν ἄρθρου τινος ἀπὸ προηγουμένου ἀριθμοῦ. Ἀπεφασίσσαμεν νὰ τηρήσωμεν τὸ σύστημα τοῦτο καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ παραδῶμεν. Ἐὰν νομίζετε ἡμῶς ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν ἀπλῶς κρίσιν τινὰ ἐπὶ τοῦ ἔργου σας περιμένετε τὸ προσεχὲς φύλλον ἂν ὄχι, ἔλθετε ἢ σταίτε νὰ τὸ ζητήσετε.

Βοσκῶ. Ἐνταῦθα. — Εἶνε δυνατόν νὰ σᾶς ἴδωμεν; Λάθετε, ἂν θέλετε, τὴν καλωσύνην νὰ περάσετε ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀττικοῦ Μουσείου θὰ μᾶς εὐρητε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρό μεσημβρίας.

κ. Κ. Φ. Καθ. Εἰς Ἀλεξάνδρειαν. — Τὸ ποιημά σας μᾶς ἐφάνη ἐξόχως ὠραῖον καὶ θὰ ἦτο ἴσως ὠραιότερον ἂν δὲν ἐκάμνατε τόσην κατάχρησιν τοῦ συστήματος ἐκείνου τῆς γαλλικῆς στιχογραφίας τοῦ νὰ μεταδιδῶσιν αἱ προτάσεις ἀπὸ τοῦ ἐνός στιχοῦ εἰς τὸν ἕτερον. Ἐχει ἡμῶς τόσα ἄλλα προτερήματα τὸ ποιημά σας ὥστε παραβλέπει τις τὰς μικρὰς ταύτας ποιητικὰς ἰδιοτροπίας σας. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμεν εὐχαρίστως.

κ. Γ. Π. Π. Πάτρας. — Περιμένομεν καὶ ἄλλα.

κ. Εὐ. Δάγ. Ἐνταῦθα. — Τὸ ποιημά σας χειρότερον ἀπὸ τὸ διήγημα. Εὐρετε κῆποιον νὰ σᾶς συμβουλευσῇ καὶ νὰ σᾶς ποδηγητήσῃ. Σᾶς λείπουν καὶ αὐτὰ αἱ πρῶται γνώσεις, ἴσως δὲ καὶ ἡ δέουσα ἡλικία ὅπως ἀντιληφθῆτε τὴν τέχνην.

Ἀγγώσῳ Δεσποινίδι. — Ἀφήσατε τὴν Σαπφῶ καὶ ζητεῖτε νὰ μάθετε πῶς αἰσθάνονται οἱ ποιηταί, διότι, λέγετε δὲν πιστεύετε τὰ ὅσα γράφει ἡ Blouqueville ἐναντίον των; Ἐχετε δικαίον νὰ μὴ τὰ πιστεύετε; φαίνεται, θὰ εἴην ἔπαθε αὐτὴ ἀπὸ κανένα ποιητὴν ἄστατον. Τὸ αἰσθημα τῶν ποιητῶν εἶνε ἄβυσσος καὶ ἂν θέλετε τὸ καλὸν σας, ἀποφύγετε τὰς ἀβύσσους· ἐνθυμηθετε τὸν στίχον ἐκείνον τοῦ Δαμαρτίνου:

Plus je sonde l'abîme, hélas! plus je m'y perds.

Παραξένῳ. — Ἐχετε ἄδικον· ἡ ἐν τῷ Ἀττικῷ Μουσείῳ δημοσιευθεῖσα εἰκὼν τῆς Βασιλοπούλας εἶνε ἡ τελειότερα καὶ ἡ νεωτέρα, τῆς ὁμοιάζει δὲ ὑπερβολικά. Ἀποδείξει ὅτι καὶ ἡ Illustration ἀπὸ τὴν ἰδίαν φωτογραφίαν ἐδημοσίευσεν τὴν εἰκόνα τῆς.

κ. Δ. Ι. Μ. Ζάκυνθον. — Ἐδιωρθώθη κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Σᾶς ζητοῦμεν συγγνώμην ὅτι δὲν σᾶς ἐγράψαμεν ἰδιαίτερος, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μᾶς ἔμεινε καιρὸς.

κ. Μ. Αρ. Εἰς Σμύρνην. — Ἐλήφθη, σᾶς εὐχαριστοῦμεν· θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς, σκέψις ἡμῶς θὰ γίνῃ περὶ τοῦ πῶς θὰ ἐκτελεσθῇ. Τὸ ὑποσχθέν;

κ. Κ. Φ. Πειραιᾶ. — Ἐλήφθη. Ἡ κρίσις προσεχῶς· ἴσως εἰς τὸ ἐπόμενον φυλλάδιον.

κ. Γρ. Μπ. Ἐνταῦθα. — Τὸ ποιημά σας ἐλήφθη. Λαμβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ περάσετε ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἀττικοῦ Μουσείου πρὸ μεσημβρίας;

Πρωτῷ Καλλιτέχνῳ. Ἐνταῦθα. — Τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ λέγει καὶ ὁ Boileau:

Et dès qu' un mot plaisant vient luire à (mon esprit je n'ai point de repos qu'il ne soit en écrit.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ε. Γ. Trieste. Συνδρομὴ ἐλήφθη ἔξαμ. ὅσον ἀφορᾷ τὸ μουσικὸν τεμάχιον προσεχῶς. — Μ. Α. Μ. Γαλάζιον ἀρ. 2 καὶ 3 ἐστάλησαν εἰς Κόρθιον Ἀνδρου, ἂν ἀπωλέσθησαν γράφατέ μας. — Ι. Τ. Κυθωνίας· 2 συνδρομαὶ ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν ὁ ὑμέτερος ἀνεψιὸς θὰ μᾶς εὐρῇ πάντοτε καὶ προθύμους καὶ φίλους του. — Κ. Στ. Θ. Ἐστάλησαν. — Κ. Α. Β. Πύργον. Εὐχαρίστως σᾶς ἐνοικιάζομεν αὐτὰς ὑπο τὸν ὄρον ἐὰν τὸ ἔργον σας ἐτυποῦτο ἐνταῦθα· τοῦτο δὲ διὰ τὸν φόβον βλάβης τινός. — Αλ. Σ. Boucourest. Συνδρομὴ ἐλήφθη ἐνεγράφητε καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. — Βιβλιοπωλεῖον αἱ «Μοῦσαι». — Ἀλεξάνδρεια — Συνδρομὴ Ὀδ. Χ. ἐν Καίρῳ ἐνεγράφη καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. — Κ. Γ. Γ. Μητυλίην διὰ Β'. φορὰν λάθετε τὰ ἐλλείποντα καὶ ὑπομονή.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Ἐξεδωθήσαν ἐν καλλιτεχνικωτάτῃ ἐκδόσει καὶ ἐπὶ καλοῦ χάρτου

ΣΕΛΙΑΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ῶν συγγραφεὺς εἶνε ὁ ἡμέτερος συνεργάτης κ. Κίμων Μιχαηλίδης.

Ἐπὶ τὸν τύπον ἡμερολογίου ἐκτελείσεται ὁλόκληρον διήγημα, μετὰ ἀσθημάτων λεπτοτάτου καὶ εὐγενῶν ἰδεῶν· ἔχει σελίδας αἰτίνες ἀφικνουῦνται μέχρι πάθους. Ἡ σειρά τῆς διηγήσεως ἐνέχει τόσον τὸ ἐνδεδειγμένον καὶ ἐλκυστικόν τὸν ἀναγνώστην, ὥστε ἀδύνατον ἢ ἀρχισὴν τὴν ἀνάγνωσίν του χωρὶς νὰ φθάσῃ μέχρι τέλους, λιπούμενος ὅτι τὸ ἀφίνει ἀπὸ τῆς χειρὸς. Ἄν μάλιστα ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔζητει περισσοτέραν ἀφέλειαν καὶ φυσικότητα ἐν τῇ γλώσσῃ, περισσοτέραν ψυχολογικὴν ἀληθειαν ἐν τῇ ἐξέλιξί τῶν θεμάτων του, τὸ ἔργον θὰ ἦτο ἴσως πολὺ ἀνώτερον. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα αἱ Σελίδες Ἠμερολογίου δὲν παύουν νὰ εἶνε μικρὸν καλλιτέχνημα καὶ ὡς τοιοῦτον τὰς συνιστῶμεν ἐκθύμως.

ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ὁ νέος τόμος τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Γ. Σουρῆ, ὁ ὑπὸ τὸν τίτλον Φασουλῆς Φιλόσοφος, ἤρξατο ἐκτυπούμενος ἐν καλλιτεχνικωτάτῃ ἐκδόσει, ἔσται δ' ἔτοιμος περὶ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός. Θὰ τιμᾶται τριῶν δραχμῶν διὰ τὸ ἐσωτερικόν καὶ τριῶν φράγκων διὰ τὸ ἐξωτερικόν (μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν).— Ἀγγελία αὐτοῦ εἶνε κατατεθειμένη καὶ ἐν τῷ γραφεῖω τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖου».

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν συνεργάτης καὶ ἐκ πλείστων ἄλλων ἔργων τοῦ γνωστός

διηγηματογράφος κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ ἐκδοσὴν τόμου, ἐν ᾧ θὰ συμπεριλάβῃ τὰ ἐξῆς διηγήματα :

1. Νὰ γίνῃς αἰνωματικός— 2. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης— 3. Ὁ πόλεμος καὶ ἡ εἰρήνη— 4. Ὁμοιοπαθητικὴ— 5. Εἰς Εὐελπίς— 6. Εἰς τὸ σκότος— 7. Μονομαχία— 8. Τὸ πολέμιον— 9. Τὸ καθήκον τοῦ σκοποῦ— 10. Στρατιωτικὴ Οἰκογένεια. Γ. βιβλίον κομφὸν καὶ μετὰ χρωματιστοῦ ἐξωφύλλου, ἐκδοθήσεται ἐντός τοῦ τρέχοντος μηνός Ὀκτωβρίου, θὰ τιμᾶται δὲ δραχμῆς.
- Ἀγγελία αὐτοῦ πρὸς ἔγγραφὴν συνδρομητῶν εἶνε κατατεθειμένη καὶ ἐν τῷ γραφεῖω τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖου».

Ἀγγελλεται ἡ ἐκδοσὴ τῶν ἔργων τοῦ Ἀνδρέου Ρηγοπούλου ὑπὸ τοῦ ἐν Πάτραις δικηγόρου Β. Κ. Καλλιωνίτη ὅστις ὑπῆρξεν εἰς τῶν στενοτάτων καὶ ἀγαπητῶν φίλων αὐτοῦ. Τὰ ἔργα ταῦτα θ' ἀποτελέσται τρεῖς τόμοι, οἵτινες θὰ φέρωσι τὸν τίτλον :

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

Ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ θέλει προταχθῆ ἡ εἰκὼν τοῦ συγγραφέως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑΤΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΑ ΤΟΝ ΑΙΜΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ

Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ κ. Ἀλέξανδρος Φιλα-

δέλφους ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ ἐκδοσὴν τόμου, ἐν ᾧ περιουλλεγεῖ πᾶν ὅ,τι ἔχει σχεσιν πρὸς τὴν ἐν Γενουρῆσιν Πανεπιστημιακὴν ἀποστολὴν καὶ ἄλλας τοῦ ταξιδίου του ἐντυπώσεις. Ἀντὶ πάσης ἄλλης ἐπεξηγήσεως τοῦ τίτλου τοῦ ἀγγελλομένου τόμου, ἀποσπῶμεν ὀλίγας γραμμὰς.

«Ἐθικά δὲ εἰς τὸ τομίδιον, ὅπερ προτίθεται τῇ συνδρομῇ τῶν ἐνδιαφερομένων συνδρομητῶν μου νὰ ἐκδώσω, τὸν τίτλον Σκαριφήματα, καθότι τὰς ἐντυπώσεις μου ἐκ τοῦ ταξιδίου καὶ τὰ ἄλλα γεγονότα ἔρριψα νωπὰ καὶ σχεδὸν ἀκατέργαστα καὶ ἄνευ μεγάλης ἐνότητος πρὸς ἄλλοι ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ.»

Τιμὴ : ἐσωτερικὸν δραχ. 150.  
» ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 2,00.

ΕΞΕΔΟΣΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ν. ΜΑΛΤΟΥ

Δ. Φ. καὶ καθηγητοῦ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ.

Κατὰ τὴν μέθοδον Gespey-Otto-Sauer.

Ἐδρίσκεται παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ Μπέκ

Προσεχῶς ἐκδοθήσονται Β' μέρος (Γερμανικοὶ Διάλογοι) καὶ Γ' μέρος (Γερμανικὰ Ἀναγνώσματα).

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κ. κ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν ποιοῦμεν γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος μηνός Σεπτεμβρίου ἀρχόμεθα τῶν γενικῶν εἰσπράξεων τῶν συνδρομῶν τοῦ τρέχοντος 4ου ἔτους καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν δῆλωσιν ταύτην ὡς πρὸς τὴν ὅσον τάχιον ἀποστολὴν χρημάτων. Διὰ τὰ μέρη δὲ ἐνθα δὲν ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἀνταποκριταὶ τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖου» παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ πέμψωσι πρὸς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν των, ὁδὸς Φιλελλήνων ἀρ. 24, μεθ' ὃ θέλουσιν ἐκδοθῆ καὶ θέλουσι σταλῆ πρὸς αὐτοὺς αἱ περὶ ἀποτίσεως ἀποδείξεις.

Οἱ δὲ κ. κ. συνδρομηταὶ τῶν Ἐπαρχιῶν παρακαλοῦνται ἐπίσης ὅπως συμμορφωθῶσι μετὰ τὴν ἀνω δῆλωσιν ἀποστείλωσι ὅμως ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖου» τὴν συνδρομὴν των ὅσον τάχιον ἢ μόνον διὰ τῶν ὑποπρακτορείων τῶν Ἐφημερίδων, ἢ διὰ τῶν πρακτόρων τῶν καταστημάτων τοῦ κ. Ἀνέστη Κωνσταντινίδου. Εἰς τὸ μέτρον δὲ τοῦτο ἠναγκάσθημεν νὰ προβῶμεν, διότι πολλὰς ζημίας ὑπέστημεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἕνεκα τῆς καθυστερήσεως πλείστων ὅσων συνδρομῶν τόσον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὅσον καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Οἱ ἐν Ἀθήναις κ. κ. συνδρομηταὶ ἡμῶν οἱ μὴ λαβόντες ἀριθμὸν τινα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων φύλλων ἕνεκεν ἀλλαγῆς τοῦ διανομέως παρακαλοῦνται ὅπως σπεύσωσι καὶ δηλώσωσιν ἡμῖν τοῦτο πρὸς ἀποστολὴν. Ὁσαύτως οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ κ. κ. συνδρομηταὶ ἐὰν δὲν ἔλαβον ἀριθμὸν τινα ἐκ ταχυδρομικῆς ἀνωμαλείας παρακαλοῦνται τάχιον νὰ μᾶς γνωστοποιήσωσι τοῦτο.

Ἐπενθυμίζομεν καὶ πάλιν εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς καὶ πράκτορας ἡμῶν τοὺς μὴ ἀποτίσαντας τὴν συνδρομὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους, νὰ σπεύσωσιν πρὸς ἐξόφλησιν αὐτῆς. Ἐπιθέτομεν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι βλέπουσι τὰς δαπάνας τοῦ φύλλου καὶ ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλουσι βραδύνει ἐπὶ πλέον τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν των, ὑποβάλλοντες ἡμᾶς εἰς ματαίαν ἀλληλογραφίαν καὶ εἰς ἀπώλειαν χρόνου.

Οἱ δύο προηγούμενοι τόμοι τοῦ «Ἀττικῷ Μουσεῖου», τιμώμενοι ἀντὶ 12 δρ. διὰ τὸ ἐσωτερικόν καὶ 15 διὰ τὸ ἐξωτερικόν, εἰς τοὺς συνδρομητὰς ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς νεωστὶ ἐγγεγραμμένους προσφέρονται μόνον ἀντὶ 8 δρ. διὰ τὸ ἐσωτερικόν καὶ 10 φρ. διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐπίσης οἱ «Χειμώνανθοι»— συλλογὴ ποιημάτων ὑπὸ Ἰωάννου Πολέμη— τιμώμενοι ἀντὶ δρ. 3, εἰς τοὺς συνδρομητὰς ἡμῶν προσφέρονται μόνον ἀντὶ δρ. 2 διὰ τὸ ἐσωτερικόν καὶ φρ. 2 διὰ τὸ ἐξωτερικόν.